

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nin XVI. Genel Kurulu 11 - 12 Ocak 1992 tarihinde yapıldı

Yeni dönem başlarken...

**KAMU ÇALIŞANI MÜHENDİS ve MİMARLARA
İREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKA HAKKI**

**KAMU ÇALIŞANLARININ
SENDİKALAŞMASI**

**Demokraside
örgütlenmenin
önemi ve gereği**

Sayfa 14'te

**Bilgisayara
tümleşik üretim
üzerine açıklayıcı
kısa notlar**

Sayfa 17'de

**TERMİK SANTRAL İLE
İLGİLİ BİLİRKİŞİ RAPORU
GERÇEĞİ YANSITMIYOR**

**Aliğa'nın Son
Günleri mi?**

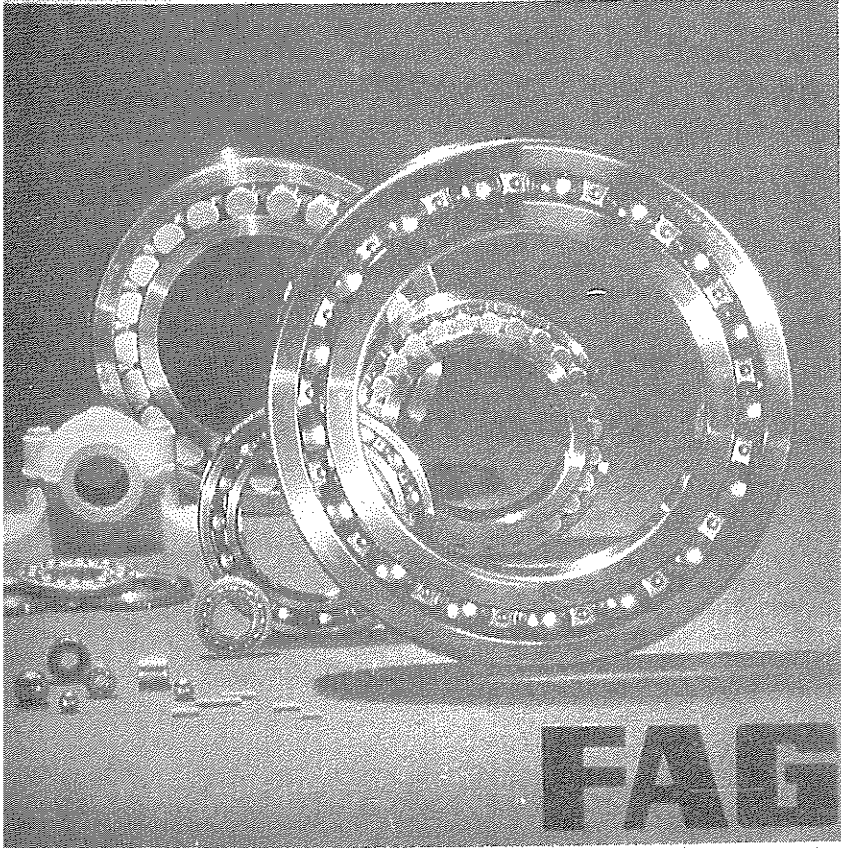
Sayfa 19'de

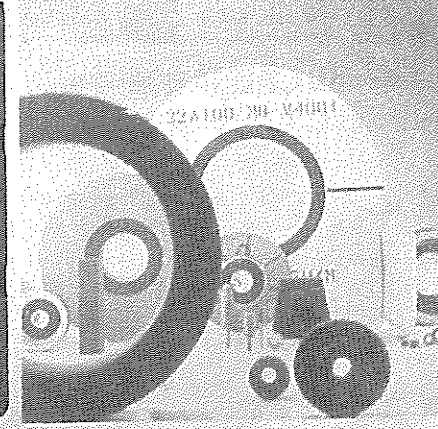
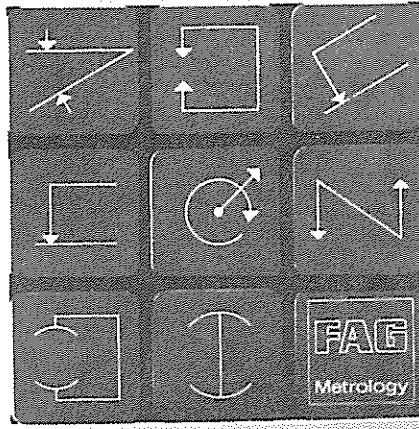
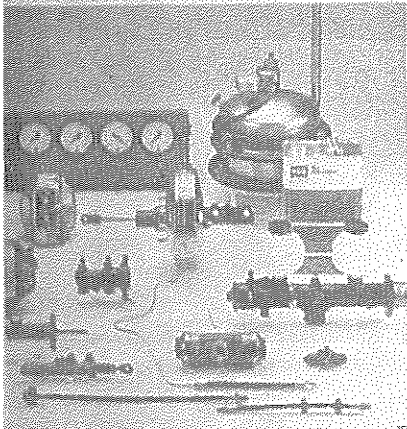
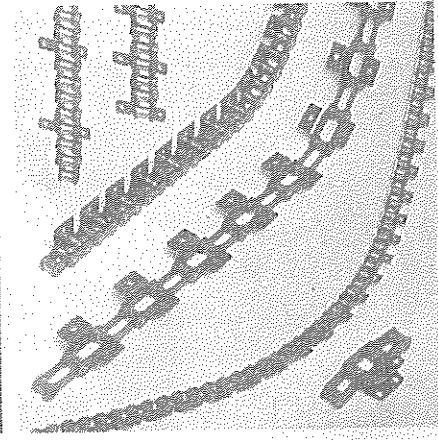
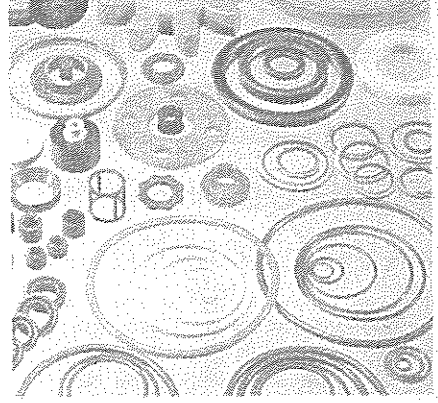
ENDAS

SILKAR

FAG

CARL FREUDENBERG-

SIMRIT-SIMMERRING

Sızdırmazlık Elemanları

FAG Hidrolik Fren ve

Debriyaj Aksarı

FAG

BOWER-BCA

URB

Rulmanları

FAG Zımpara Taşları

REXNORD Zincir ve

Zincir Dişlileri

FAG Ölçme ve

Kontrol Cihazları

bülten

OCAK - ŞUBAT - 1992

Yıl: 6 Sayı: 34

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Ali GÜNGÖR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Fasih KUTLUAY

Dizgi ve Teknik Hazırlık: **Rifat Güler**
Tel: 39 13 75

Baskı: **ALTINDAĞ MATBAASI**

Yönetim Yeri:
Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak / İZMİR

Tel: 22 08 11 - 21 74 68

Fax: 22 60 39

Baskı sayısı:
4500

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına, TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir.

Yayın Kurulu gönderilen yazılar üzerinde gerekli düzeltmeyi yapmaya yetkilidir. Yayınlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir.

Bültene gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar, yazarlarına geri verilmez.

1992 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak 1.600.000.-TL
İç Kapaklar 1.000.000.-TL

İç sayfalar

Tam Sayfa 850.000.-TL
1/2 Sayfa 500.000.-TL
1/4 Sayfa 300.000.-TL

Fiyatlara KDV eklenir.

Yeni dönem başlarken...

Şubemizin Genel Kurul Toplantısı ve seçimleri 11-12 Ocak tarihinde yapıldı.

Genelde, 20 Ekim 1991 tarihinde yapılan Millitvekili Genel Seçimleri sonrasında ortaya çıkan yeni sürecin başladığı bir döneme rastlaması meslek odası seçimlerine ayrı bir önem kazandırmıştır.

Bugün ülkemizde on yıldır süren politikaların yarattığı olumsuz koşullardan çıkılması için düne göre daha elverişli bir ortamın olduğunu söyleyebiliriz.

Bu yeni sürecin, ayırt edici özelliği, demokratikleşmenin her yönüyle toplum yaşamında yeniden yeşertilmesi ve yerleştirilmesinde toplumun dinamiklerinin hareketlendirilmesi yönünde politikaların geliştirilmesinde ciddi sayılabilecek adımlar atılmasıdır.

Bugün dünyada bilimin üretici güç olarak ortaya çıkması toplum bilincine çıkartılarak, gelişmiş teknolojinin hızla yaşamın her alanında uygulamaya geçirilmesi ve ülkemizde sanayileşme hareketinin yeniden başlatılması gündemdedir. Ülkemizde sanayileşme hareketinin yeniden başlatılması, çağdaş demokratik yaşamın gereği olarak çalışanların sendikal haklarına kavuşturulması için gerekli demokratik ortamın yaratılması ve bu konularda iktidarın yaklaşımlarına ciddi karşılıklarda bulunulması öne çıkmaktadır. Bu bağlamda toplumsal yaşamda daha etkin bir Meslek Odasına dünden daha fazla gereksinim vardır.

Yine "demokrasilerde kurumların yerli yerine oturtulması, kuralların eksiksiz, tam olarak uygulanması"nda ifadesini bulan yaşamın her alanında demokratikleşmede, meslek odalarına günümüz gerçeğinde yeni işlevsel konum kazandırmak ve onların uzmanlık alanlarına ilişkin yeni yetkilerle donatılması istemi gündeme gelmektedir.

Ülkemizin ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamına toplumumuzun bireylerinin etkin olarak katılımını sağlayacak, görüş ve önerilerinin örgütlü biçimde, siyasal iktidara taşınması sürecinde ifadesini bulan katılımçılık, giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu anlamda, önümüzdeki süreci on yıldır baskı altında tutulan toplumumuzun bireylerinin düşüncelerini özgürce ifade etme, örgütlenme ve örgütlü biçimde davranış refleksini yeniden kazanma süreci olarak da tanımlayabiliriz.

İşte böylesi hareketli, canlı bir ortamda toplanan Şube Genel Kurulu platformu, gereğince değerlendirilememiştir.

Bu platform, mesleğimizin gelişimi, meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarının savunulması, ülke ve toplumun sorunlarına uzmanlık alanlarından hareketle çözüm önerileri getirilmesi açısından iyi bir tartışma ortamı yaratılamamış, dolayısıyla da yeni sürece aktif müdahalede bulunma işlevi gördürülemediği.

Bugün önümüzdeki görev; Meslek Odalarını "siyasallaştırmak" değil, mesleğin ve meslektaşların sorunlarından yola çıkarak, ülke ve toplum sorunlarına ilişkin politika üretmek ve gündeme getirmektir. Bu işe mesleki yönden uzmanlaşmış, geniş bilgi ve deney birikimlerine sahip her üyenin, oluşturulacak çeşitli katılım mekanizmalarında yer almasını sağlamak ve bu birikimlerini üretime dönüştürmekle mümkündür. Şube yönetim kurulumuz yeni dönemde, böylesine kapsamlı, deneyim ve güç birikimi gerektiren bir çalışmada, tüm üyelerimizin katkılarını bekliyor. Bu konuda aktif katkıda bulunan, destekleyen üyelerimize bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Sağlık ve esenlik dileklerimizle.

TMMOB İL KOORDİNASYON KURULU SEKRETERLİĞİ İZMİR VALİLİĞİNİN TUTUMUYLA İLGİLİ BİR AÇIKLAMA YAPTI:

Sağlıklı çözümler için Meslek Odalarının katkısı ihtiyaçtır

Başbakan Süleyman Demirel'in 22 Ocak 1992 Çarşamba günü İzmir kentinin sorunlarını yerinde bilgilendirmek amacıyla İzmir'e geleceğini basından öğrenmiş bulunmaktayız.

Bugün tüm büyük kentlerde olduğu gibi kentimiz İzmir'in de devasa sorunlarla karşı karşıya bulunduğu bir gerçektir.

TMMOB'ye bağlı Odaların İzmir birimleri bu sorunlar içerisindeki uzmanlıklarıyla ilgili konularda Panel, Sempozyum, Kongre, Konferans gibi etkinliklerle tespitlerini ve bu tespitlere yönelik çözüm önerilerini ilgililere ve kamuoyuna sürekli iletiler,

iletiyorlar.

Sayın Demirel'in İzmir ziyaretini değerlendiren meslek odalarımız, kent sorunlarına yönelik hazırladığı raporlar paketini vilayet aracılığı ile sunmayı istemiş, ancak valilikçe engellenmiştir. Oysa Sayın Demirel sorunların ilgili kurum ve kişilerin katılımının sağlandığı ortamlarda çözüm yöntemlerinin sağlıklı olarak görüşülebileceğini ve öneri üretilip sonuç alınabileceğini bir çok kez dile getirmiştir.

Yine hükümetin koalisyon protokolünde de bu ilkenin yer aldığını sevinerek görüyor, ülkemizin gelişme-

sinde ve demokratikleşmesinde çağdaş bir anlayış olduğunu tespitliyor, destekliyoruz.

Merkezi düzeydeki bu yaklaşımın yerelde de yaşam bulması dileğimizdir. Ancak kentimiz İzmir'in sorunlarına yalnızca Ticaret ve Sanayi Odaları ile tartışarak çözüm arayan vilayetin bu anlayışı çelişkidir. Bu sorunların büyük bölümü tekniktir. Odalarımızın uzmanlıkları içerisindektir. Bu gerçek görülmedikçe hiç bir sorun tartışmaya açılmaz ve sağlıklı bir çözüm bulunamaz.

Vilayetin, Sayın Demirel'e sunacağını öğrendiğimiz raporların teknik meslek odalarının katkılarından uzak ve görüşü alınmadan düzenlenmesinin eksik olduğunu ilan ediyor, Vilayetin bu tutumunu değiştirmeye davet ediyoruz.

TMMOB İL KOORDİNASYON KURULU ADINA
İnş. Müh. Sadettin UÇKUN

KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI KOSGEB İZMİR MERKEZİ KURULUYOR

Gerek imalat ve hizmet sektöründe, gerekse istihdam ve yatırımlardaki önemli payıyla ekonomik temel unsurlardan biri kabul edilen küçük ve orta ölçekli sanayi işletmelerinin bilimsel ve teknolojik entegrasyonunu sağlamak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, ekonomik katkılarını artırmak amacıyla KOSGEB kurulmuştur. Görevleri arasında; **1.Bilgi ve teknoloji temini, 2.Mütehebbisliğin desteklenmesi, 3. Yan sanayii ilişkilerinin güçlendirilmesi, 4. Eğitim** bulunmaktadır.

Ankara ve İstanbul'da yoğun eğitim programları hazırlayan KOSGEB, bu etkinliklerini İzmir'de Kısıkköy'de oluşturulacak eğitim merkezinde bölgemiz sanayiine aktaracaktır.

KOSGEB Eğitim Koordinatörü Mustafa N. Yazar, Eğitim Tek. Bölüm Başkanı Dr. Sait Elgin ve KOSGEB İzmir Merkezi Uzman Mühendisi olarak çalışan, Şubemizin 1984-86 dönemi başkanı Necdet Türetken, şubemizi ziyaret ederek ortaklaşa çalışmalar yapma arzusunda olduklarını belirtmişlerdir. Üyelerimize yönelik çalışmalar karşılıklı ilişkilerle gerçekleştirilecektir.

Asansör periyodik kontrol çalışmaları başlıyor!

Şubemiz ile Bornova Belediyesi arasında yapılan protokolün ardından Karşıyaka Belediyesi ile de asansörlerin periyodik kontrollerine ilişkin protokol geçtiğimiz günlerde imzalandı.

Mart ayı içinde başlatılacak olan kontrollere yönelik eğitim ve bilgilendirme toplantılarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Mesleki formasyonu geliştirici nitelik taşıyan çalışmalarımıza katılmak isteyen üyelerimizin en geç 28 Şubat 1992 tarihine kadar Şubemiz'e (Ülkey Aksoylu'ya) başvurmaları gerekmektedir.

ÜYE ÖDENTİ BORÇLARI İLE İLGİLİ DUYURU

TMMOB Genel Kurul Toplantısı'nda alınan karar gereğince, 1 Mart 1992 tarihinden itibaren geçmiş yıllara ait ödenti borçları, borcun ödendiği tarihteki üye ödenti miktarı üzerinden alınacaktır.

Üyelik ödenti borcunuzu belirtilen tarihe kadar Şubemize, il ve ilçe Temsilciliklerimize posta çeki ve banka kanalıyla yatırabilirsiniz.

"DAĞLARIMIZ"

SLAYT GÖSTERİSİ

Yer: Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Eğitim Merkezi (Alsancak Garı karşısı)

Tarih: 12.3.1992 Saat: 19.00

Gösteriyi Sunan:
N.Hakan ARSAN

Katılım ücretsizdir.

Tüm doğaseverleri bekliyoruz!

EGE ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ TEKSTİL MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜM BAŞKANI ZİYARET EDİLDİ

Tekstil Mühendisleri Odası'nın kuruluşu için çabalar birleştiriliyor

5 Şubat 1992 günü MMO İzmir Şubesi Başkanı Doç. Dr. Ali Güngör, Şube Sekreteri Fasih Kutluay, Yönetim Kurulu üyesi Egemen Tokatlıgil, Tekstil Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. M.Nazmi Ercan'ı makamında ziyaret ettiler. Ziyaret sırasında Bölüm Başkanına, Şubemizin yeni dönemdeki çalışma anlayışı hakkında bilgi verildi.

Bu çalışma anlayışı çerçevesinde tekstil mühendislerinin örgütlenme ve odalaşma süreci içerisinde

neler yapılabileceği konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

Görüşme sırasında MMO İzmir Şubesi ve Tekstil Mühendisliği Bölümü arasındaki işbirliği ve dayanışmanın daha da güçlendirilmesi için fikir birliğine varıldı. Bu görüşmede ayrıca tekstil mühendislerinin bölünmüş örgütlenme yapısının birleştirilmesi için gerekli tüm çabanın gösterilmesine karar verildi.

Makina Mühendisleri Odası'nın Şubat ayı sonundaki Genel Kuru-

lu'na, Tekstil Mühendisleri Odası'nın kuruluşu için bir önerge hazırlanması doğrultusunda çalışmalar yapacak bir çalışma grubu oluşturuldu.

Bu çalışma grubu; Tekstil Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Nazmi Ercan, Tekstil Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Prof. Orhan Yüksel, MMO İzmir Şubesi Başkanı Doç. Dr. Ali Güngör, MMO İzmir Şube Sekreteri Fasih Kutluay, MMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Egemen Tokatlıgil, Tekstil Meslek Dalı Komisyonu üyesi Melike Anıl Bingöl, Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Mezunları Derneği Başkanı Ahmet Şanlı, Ege Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Mezunları Derneği Yönetim Kurulu üyesi Ayca Aktenk'ten oluşuyor

D.E.Ü MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ MAKİNA VE ENDÜSTRİ BÖLÜMLERİYLE İŞBİRLİĞİ GÜÇLENDİRİLİYOR

Şube Yönetim Kurulu, Bölüm Başkanlarını ziyaret etti

Şube Yönetim Kurulumuz, Genel Kurul Toplantısı'ndan sonra Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina ve Endüstri Bölüm Başkanları'nı makamlarında 29 Ocak 1992, Çarşamba günü ziyaret etti.

Bu ziyaretlere Şube Başkanı Ali Güngör, Şube sekreteri Fasih Kutluay ve EM MDK Başkanı Serap Kılıçarslan katıldılar. Makina Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Orhan Dokumacı ile yapılan görüşmede mühendislerin mezuniyet sonrası eğitimi üzerine Odamızın yeri ve konumuyla ilgili görüş alışverişinde bulunuldu. Bölümün Şubemiz ile ilişkilerinin bu dönem daha da geliştirileceği belirtildi.

Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Kutlu Zoral ile yapılan görüşmede, özellikle bölümün ergonomi laboratuvarının şubemiz ile yapılacak bir protokol çerçevesinde değerlendirilmesi üzerine görüş birliğine varıldı.

İSOHA-92 ISITMA, SOĞUTMA, HAVALANDIRMA VE DOĞALGAZ FUARI İZLENİMLERİ

ALARKO'nun İzmir Şubesi'nde çalışan üyemiz Nafih Butur'un İstanbul'da düzenlenen ISOHA '92 Isıtma, Soğutma, Havalandırma Ve Doğalgaz Fuarı'nda yaptığı ve gözlemleri şöyle:

1. Dikkati çeken en önemli özelliği, ziyaretçi sayısının çokluğu ve ziyaretçilerin standlara olan ilgisinin maksimum düzeyde olmasıdır.
2. Fuara katılan yerli ve yabancı firmaların oldukça fazla olması ve bu doğrultuda yeni ürünlerin tanıtımına gidilmesi, ülkemizde fuar konularındaki gelişmenin ne kadar yüksek düzeyde olduğunun bir göstergesi olarak dikkatleri çekmiştir.
3. Ayrıca; sanayimizde ve turizm sektörümüzde kullanılan yerleşmiş ürünlerin, daha yüksek teknoloji kullanılarak modernize edilmiş haliyle tanıtıma ve pazarlamaya sunulması, bu konulardaki yeniliklerin yerinde ve zamanında takip edilerek uygulamaya konulabilmesi açısından da olumlu bir gelişme olarak dikkatleri çekmektedir.
4. Örneğin Soğuk Depo Cihazları ve Soğuk depolarla ilgili gelişmeleri incelediğimizde, cihazlarda paket sistemlerin çok değişik seçeneklerle geniş bir yelpazede tüketiciye sunulması ve bu cihazlarda, eski sistemlerde kullanılan amonyak gazı yerine R-22 ve/veya R-502 gazının kullanımının yerleştirilmiş olmasının yanında, soğuk odalar için panel imalatlarının da tüketiciye yine geniş bir yelpazede sunulması bu gelişmelerin ne kadar yüksek düzeyde olduğunun bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.
5. Böyle bir organizasyonda Makina Mühendisleri Odası'nın Stand açarak yayınlarının tanıtımını ve üyelerine ulaştırılmasını açısından oldukça sevindirici bir olaydır. Standın gördüğü ilgi ise bir Oda üyesi olarak şahsım adına gurur verici bir tablo oluşturmuştur.
6. Sonuç olarak bu tür fuarların meslektaşlarımız için gelişmelerin ve yeniliklerin takibi açısından bulunmaz bir fırsat olduğu ve gerekliliği tartışılmazdır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nin XVI. Genel Kurulu yapıldı

Yeni dönemde yeni bir Oda

Şubemizin 16. Genel Kurulu 11 Ocak 1992 tarihinde, Fuar Belediye Meclis Salonu'nda saat 11.45'te 115 üyenin katılımıyla açıldı ve 20.40'a kadar sürdü. Şube Başkanı Turhan Tuna'nın kısa bir açış konuşmasının ardından divan başkanı, başkan yardımcıları ve yazmanların seçimleri yapıldı. Yapılan seçimlerde Divan başkanlığına Hikmet Bilyay getirilirken yardımcılıklarını Hakkı Bayraktar ile Mehmet Kayalı üstlendi. Yazmanlıklara ise Melike Anıl Bingöl, Ülker Aksoyulu, Murat Başer, Şerif Özsa-karya seçildi.

Gündemin oylanarak kabul edilmesinin ardından sözalarak kürsüye gelen Şube Başkanı Turhan Tuna konuşmasında, kamuda çalışan mühendislerin sendikal haklarının verilmesi, özel sektörde çalışan mühendislerin sendikal çalışmalarının güvence altına alınması gerektiği, dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeler, çevre kirliliği, üyelere daha aktif ulaşılması gerektiği gibi konular üzerinde durdu.

Genel Kurula katılan konuklar arasında Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı İsmet Rıza Çebi, Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Nihat Özgül, Zi-

raat Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi Başkanı Prof. Dr. Reşit Sönmez, İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şube Sekreteri Saadetin Uçkun, Ziraat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu üyesi Ahmet Tomar Aliğa Belediye Başkanı Hakkı Ülkü, SHP Aliğa İlçe Başkanı Süleyman Güran, Bergama Belediye Başkanı Se-fa Taşkın bulunuyordu.

Konuklar içinde ilk sözü alan **MMO Yönetim Kurulu Başkanı İsmet Rıza Çebi** konuşmasına, genel kurula katılımın yeterli olmadığını vurgulayarak başladı. Çebi ayrıca, kongrelerin dünyada ve Türkiye'de büyük değişikliklerin olduğu bir zamana rastladığını niteliğin artırılması ve okul sonrası eğitime önem verilmesi gerektiğini vurguladı.

Ziraat Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi Başkanı Prof. Dr. Reşit Sönmez de, Odaların birbirleriyle yakınlaşması, iş ve güç birliği yapması gereğine şiddetle çekerek, YÖK döneminde kaliteli mühendis yetiştirilemediği görüşünü dile getirdi.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Nihat Özgül de konuşmasında, genel kurulların önemi üzerinde durdu. Özgül, kamu

çalışanlarının sendika hakkının eksiksiz alınması gerektiğini, YÖK ile oluşturulan üniversite ortamlarında araştırma imkânlarının yok edildiğini ve Odaların KİT'ler konusunda öneriler getirmesi gerektiğini vurguladı.

Konukların konuşmalarının ardından Şube Sekreteri **Fasih Kutluay** Çalışma Raporu'nu Genel Kurula sundu. Bundan sonra da Çalışma Raporu üzerine söz alan üyeler eleştirilerini iletiler.

ÇALIŞMA RAPORU ÜZERİNE ELEŞTİRİLER

Çalışma Raporuyla ilgili eleştirilerini sunmak üzere ilk sözü alan **Atılay Arsan**, "Hayatta karşılığını bulacak projeler üretmeliyiz. Bunun yolu da komisyonlarımızın gerçek birer ihtisas komisyonları olarak daha da yaygınlaşmasıdır" dedi. İkinci olarak **Salim Dizi** söz aldı ve mesleki örgütlenmenin yeniden yapılanma sürecinde olduğunu söyledi. Dizi, yönetim kurulu toplantılarına teknik görevlilerin alınmasını eleştirerek, yetki ve sorumluluğun yönetim kuruluyla sınırlı olduğunu ileri sürdü.

Muzaffer Ovalier, mesleki demokratik örgütlerde yönetime kim gelirse gelsin, seçilenlerin temsil ettikleri tabanın çıkarlarını savunmak,

onların sesi olmak zorunda olduğunu şube yönetiminin bu görevi yerine getirmede zayıf kaldığını söyledi.

Ender Yazgan Bulgun, MMO İzmir Şubesi Tekstil Mühendisliği Meslek Dalı Komisyonunun çalışmalarını anlattı. Bulgun, komisyonun yaptığı etkinliklerden örnekler verirken, yeni dönemde bu çalışmaların daha da yoğunlaşarak sürdürüleceğini vurguladı.

Egemen Tokatlıgil de tekstil mühendisliğinin sorunları üzerinde durarak şu görüşleri ileri sürdü: "Yeni çalışma dönemine bakıldığında tekstil mühendislerinin önündeki en önemli görev, Makina Mühendisleri Odası içindeki örgütlenme düzeyini en üst seviyeye çıkararak, ileride kurulması söz konusu olan **Tekstil Mühendisleri Odası'nın** temellerini sağlamlaştırmasıdır. Bu görevin yerine getirilebilmesi için, tekstil mühendisi üyelerimiz, odamızın değişik kademelerinde aktif olarak çalışmak, üyelerimize yönelik bilgilendirme toplantılarının yanında, sektöre yönelik paneller düzenlemek, odamızın düzenlediği Ulusal Tekstil Sempozyumları'na katkıda bulunmak zorunludur."

Kazım Umdular ise konuşmasında, Şubedeki teknik hizmetlerin kalitesinin ivedilikle yükseltilmesi gerektiğine işaret etti. Umdular ayrıca Danışma Kurulu'na yeni dönemde daha aktif bir görüntü kazandırılmasının öneminden sözetti.

Haydar Ceylan, şube çalışmalarına yönelik eleştirilerini dile getirerek, Türkiye'deki makina mühendislerinin büyük çoğunluğunun, makina mühendisliği tanımına uygun olmayan bir yaşam sürdürdüğünü söyledi.

Adnan İlhan, Odanın sağladığı geleneklerinin bulunduğunu, şubenin iki görevi olduğunu, ilkinin mesleki çıkarlar için çalışmak; ikincisinin ise meslekten çıkarak ülkenin çıkarını savunmak olduğunu söyledi.

Kamil Ayyıldız, geçmiş dönem yönetim kurulunun çalışmalarını eleştirerek, yapılan iyi şeylerle başarısızlıkların aynı oranda paylaşılması istenmediğini, oda geleneklerine sırt çevrildiğini ileri sürdü.

Haluk Altay, yapılan konuşmaların çalışma raporuyla ilgili olmadığını belirterek, işçi sağlığı, iş güvenliği, iş kazaları konusunda daha ciddi girişimlerde bulunulmasını istedi.

Ali Rıza Kat, TMMOB'un sorgulanması gerektiği görüşüyle sözlerine başladı. Yeni dünya düzeni, barış

ve ilerleme koşullarında bilim ve teknolojinin gelişme boyutlarına ve mühendisliğin bu gelişme içindeki rollerine dikkat çeken A. Rıza Kat, mesleğin sorunları üzerinde durdu. Mühendislik eğitimindeki bilimsel gerilemeler ve üniversitelerdeki yığılmalar; kısıtlı istihdam ve işsizlik sorunu; gerek kamu ve gerekse özel sektörde çalışan mühendislerin ücret sorunu; bilim ve teknolojiye dayalı ilerlemeleri insanlarımızın da hizmetine sunma olanaklarını yaratacak uluslararası bilimsel ve teknik işbirliği; beyin göçünü engelleme sorunu gibi konularda TMMOB'nin yetersiz kaldığını, politika üretmediğini savunan A. Rıza Kat, bunların yanı sıra TMMOB'nin başarıyla yaptığı çalışmalara da işaret etti.

Nuran Türkmen, tesisat mühendisliği sorunlarına dikkat çektikten sonra, meslekte kalitenin yükseldiği, sorunların çözüldüğü, mühendisle işçi arasında etkili bir ara sınıfın doğduğu, bir profesyonel mühendis imajının yaratıldığı, mühendislikle ilgili tüzük ve yönetmeliklerin günümüz koşullarına uygun hale getirildiği günlerin hep birlikte düşünülmesi gerektiğini vurguladı.

Hüseyin Polat, KİT'ler konusundaki çalışmalarının genel kurula sunulmamasının sorumluluğunun mevcut yönetime ait olduğunu belirterek sözlerine başladı. Şube içindeki eğitim çalışmalarının el yordamıyla, kısa süreli ve içeriksiz olduğu görüşünü savunan Polat, çalışanların sendikalaşması ve ücret sorunları konusundaki ciddi işler yapılmadığını, oda harcamalarının büyük bölümünün personel giderlerine ayrıldığını ve bunun da yanlış olduğunu sözlerine ekledi. Hüseyin Polat, yönetim kurulunun oybirliğiyle karar alamadığını, bunun kendi içinde tutarlılığı ortadan kaldırdığını, Danışma Kurulu toplantılarının geç başlatıldığını, katılımın düşük olduğunu, yönetim kurulunun buradaki önerileri dikkate almadığını, mesleki konularda sanayi ve özel sektörde meslek disiplinine uyulmadığını, bunun huzursuzluk yarattığını ileri sürdü.

İrfan Şen, Genel Kurulumuz ve Odadaki çalışmaların dünyadaki köklü değişikliklerden etkilenmemesinin olanaksız olduğunu ve bu değişimi yakalamakta ülkemizin geç kaldığını, bu geç kalmanın baş eksikliğinin bilim ve teknoloji üretilememesi olduğunu vurguladı. İrfan Şen, bu gelişmelerin demokrasi anlayışında

yeni yaklaşımları ortaya çıkardığını, tek tek insanların geleceğini belirleyebilme, kapasite ve sorumluluk yüklenebilme anlayışlarının öne çıktığını, demokratik merkezîyetçilik kavramından esnek merkezi anlayışlara yöneldiğini, yerinde yönetim ve desantralizasyon gibi anlayışların egemen olmaya başladığını, Oda çalışmalarının ve Oda örgütlülüğümüzün bu anlayışlar ışığında yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi.

Ali Çoban, yeni dünya düzeni, Türkiye'nin buradaki yeri ve odanın çalışmalarının bu koşullardaki işlevi üzerine görüşlerini dile getirdi.

Melih Yalçın, konuşmasının ilk bölümünde Doğal Gaz Çalışma Grubu'nun hazırladığı rapor özeti sunduktan sonra Şube çalışmalarına ilişkin görüşlerini açıkladı. Oda'nın yürüttüğü teknik denetimlerin önemli olduğunu, ancak çok sınırlı olanaklarla hizmet üretildiğini belirten Melih Yalçın, Oda olarak bir laboratuvar kurmanın zorunlu olduğunu, ancak yalnızca İzmir'de değil, tüm Türkiye'deki şubelerin hiç birinde laboratuvar kuracak ekipman bulunmadığını, parasızlık gibi gerekçelere rağmen bu sorunların aşılması gerektiğini, aksi takdirde ülke çapındaki teknik çalışmalarda üçüncü bir taraf olarak etkinliğin yitirileceğini vurguladı.

YÖNETİM KURULU ADINA ELEŞTİRİLERE YANITLAR

Eleştirileri yanıtlamak üzere kürsüye gelen Şube Başkanı **Turhan Tuna**, Çalışma Raporu'na ilişkin görüşlerinin aynı zamanda eleştiri içerdiğini belirterek söze başladı. Turhan Tuna, Şube çalışmaları içinde yer alan Sürücü Kursu'nun gereksizleştirdiğini, bütün kişisel uyarılara rağmen bu çalışmanın sürdürüldüğünü söyledi. Tüzük ve yönetmeliklerin uygulanması gerektiği görüşünü yinleyen Tuna, yönetim kurulunun buna dikkat etmediğini, Şube bülteninin düzenli çıkarılmamasını isteyen bir anlayışın yönetimde egemen olduğunu, Odanın meslekle ilgisi olmayan işlerle ilgilendiğini sözlerine ekledi.

Eleştirileri yanıtlamak üzere, Şube Yönetim kurulu adına ikinci sözü alan Şube sekreteri **Fasih Kutluay**, Şube Başkanı'nın iki yıl boyunca içinde yer aldığı çalışmaları çarpıtarak aktarmasının üzücü ve talihsiz bir davranış olduğunu, bu tutumun

KAMU ÇALIŞANI MÜHENDİS ve MİMARLARA İREVLİ TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKA HAKKI

aynı zamanda çok sık sözü edilen Oda geleneklerine de uymadığını söyledi. Şube - Oda Merkezi ilişkilerinin borç yüzünden bozulmadığını, yönetim kurulunun bunda payı olmadığını belirten Kutluay, "İlk defa şube banka hesabından para çekilmesi bugünlere rastgeldi. Yönetim Kurulunun bilgisi yok. Bütün öteki meslek örgütleriyle ilişkilerimiz, bütün yerel yönetimlerle ilişkilerimiz geriye gitti" dedi.

Fasih Kutluay, Sürücü kursunun devamıyla ilgili kararın Danışma Kurulu'nda alındığını, bu kursun Eğitim Merkezi'nin bir devamı niteliğinde olduğunu, ticari amaç taşımadığını, bu çalışmanın ilk olarak Haluk Silay'ın başkanlığı döneminde başlandığını, topluma götürülen önemli bir hizmet olduğunu ve bundan sonra daha iyi nasıl sürdürülebileceğini tartışmak gerektiğini vurguladı. Kutluay özetle şu görüşleri dile getirdi:

"Örgüt insanlardan oluşuyor, insanlararası ilişkilerden oluşuyor. Eğer siz bunu bir kurumsal yapıyı dağıtmak amacıyla kullanırsanız, yapabilirsiniz. Oysa asıl olan o kurumsal yapıyı geliştirmek, daha ileri götürmektir. Sorunların çözümünde demokratik yöntemleri egemen kılmak lazım, işleri örgütte insanlara danışarak yapmak lazım. Bir şeyleri dayatır, bu iş böyle olacak dersiniz, sonunda iş öyle olur ama ilişkiler bozulur. Sürekli kriz yöntemleriyle çalışırsanız, örgütü bu noktaya getirirsiniz. Oysa yeni bir döneme açılırken, bunu sancısız da yapmak mümkün. Ama politikaları bir kenara koyup, kişileri, kişilikleri, kişi onurunu karıştırırsanız krizi çözemezsiniz.

Biz çalışma gruplarını oluşturduk. Buralarda bir çok arkadaş gönüllü olarak görev aldı ve çalışmalarını bu-

rada sunacaklardı. Biz sorunlarına sahip çıkan, onlar üzerine düşünen, eğilen çözüm üreten bir üye anlayışını yerleştirmeye çalışıyoruz. Oda başkanı açıklama yaptı, 'bu genel kurul oda sorunlarını, meslektaş sorunlarını, ülke sorunlarını gündeme getiren bir platform' dedi. Şube yönetim kurulu bu platformu hazırladı sizlere. Neden kullanmıyoruz bu platformu?

Toplam Kalite Kontrol, Kalite Kontrol Çemberleri, Esnek İmalat Sistemleri, Bilgisayar Destekli Tasarım/Üretim, Yönetim Bilişim Sistemleri... Bunlar önceki eğitim etkinliklerinde yok. Yeni dönemin etkinlikleri bunlar. Yeni döneme uygun, çağın ruhuna uygun eğitim etkinliklerine başlamıştır şube. Ama siz genel eleştiriler içerisinde ele alırsanız, sizin anladığınız tarzda eğitim etkinliği "yok"! Bir tuzağa düşüyoruz arkadaşlar! Kendi kendimize ve bir yere varmak amacında olmayan eleştirilerde bulunuyoruz. Hem bir yandan siyasal iktidarın bizi vurup, öldürdüğünü, daralttığını, yasakladığını, çalışmalarını sınırladığını söylüyoruz. Sonra da bütün bunları unutup dönüp biz niye bunları yapmıyoruz diye soruyoruz. Biz bütün bunlara rağmen "nasıl yapabileceğimizi tartışalım" diyoruz. Bütün olanaksızlıklara rağmen Eğitim Merkezi işte bunları yapıyor.

Odamızın gerçekten sağlam bir geleneği var ve bu da demokratik yapısından kaynaklanıyor. Odamızın demokratik yapısını geliştirmek, demokratikleşme ile ilgili konularda somut yer almak görevimizdi. Biz de bunu yaptık, 1982'den beri demokrasi ve insan hakları temelinde çalıştık. Bizim geçmişten gelen sağlam geleceğimize devam ediyor, etmelidir de.

Bu konuda bütün üyelerimiz sorumluluk sahibidirler. Ama gelenek geçmişi tekrarlamak değildir. Üyelerimizin Odaya sahip çıkması, işyerlerinde odamızın etkinliklerini tanıtması sağlanıyorsa, Oda örgütleniyor, gelişiyor demektir. Ticarethaneye dönüşmüş de değildir. Oda sosyal bir dayanışma örgütüdür aynı zamanda."

Yönetim Kurulu adına eleştirilere cevap vermek isteyen Ali Güngör, geçen dönemde oluşturulan Danışma Kurulu'nun iyi bir çekirdek olduğunu, tabana ulaşmada, üyelerle birbir ilişki sağlamada iyi bir araç olacağını söyledi. Ali Güngör özetle şunları söyledi:

"Bunu bütün işyerlerine yaydığımızda, bu işyerlerindeki temsilcilerimiz; işyerlerindeki bütün sorunları, üyelerin isteklerini, nabzını hissedip, danışma kurulu toplantılarında veya kendi aramızda yapacağımız toplantılarda yönetim kuruluna ileticek, dolayısıyla bunlar hayat bulacak, çalışma programlarına aktarılma şansı yakalanacaktır. Bu dönem çekirdekler atılmış, ancak istediği gibi bir işleve de ulaştırılmamıştır. Sonraki dönemlere bu görev düşmektedir.

Biz Danışma kurullarında, demokratik bir katılımı yeni yönetim kurullarının oluşumunu sağlamaya çalıştık. Ne yaptık? Yönetim kurullarında görev alacak kişilerin nasıl seçilmesi, ne gibi özelliklerinin olması, nelere dikkat edilmesi gerektiği konularında tartıştık ve bir takım görüş birliklerine ulaştık. Ve yine sonraki çalışma dönemleri için çalışma perspektifleri çizmeye, her arkadaşın önerilerini almaya çalıştık. Bunu danışma kurulunda gerçekleştirdik. Danışma kuruluna bir takım görevler verdik, orada ortaya çıkan konular burada gündeme getirilsin ve burada yeniden bir değerlendirme sonucunda sonraki dönem çalışma programlarına yansıtılsın. Amaç buydu ve kurduğumuz komisyonlardan bir çoğu görevini yaptı. Tabii ki bu hazırlıkların bir şekilde genel kurula sunulması gerekiyordu. Nitekim Tekstil komisyonundan bir arkadaşımız yapılan çalışmayı burada sundu. Yanlış getirmeler sonucunda bazı konuşmalar, Çalışma Raporu'nun görüşülmesi sırasında dile getirildi. Benim de eğitimle ilgili bir hazırlığım var ve sizlere sunmak istiyorum....."

ÖNERGELER

Çalışma Raporu üzerine görüşmelerin tamamlanmasından sonra

gündemin önergelerle ilgili maddesine geçildi. İlk olarak Manisa, Aydın ve Muğla İl Temsilciliği Yürütme kurulları tarafından da desteklenen, "Denizli İl Temsilciliği'nin Bölge Temsilciliği'ne dönüşme" isteğini içeren önerge görüşüldü. Önergenin, Oda Genel kurulu'na öneri olarak götürülmesine oy birliğiyle karar verildi.

İkinci önerge Turhan Tuna tarafından verildi. Önergede, Şubede profesyonel yönetici olarak çalışan kişilerin görev sürelerinin 3 çalışma dönemi ile sınırlandırılması ve bu genel kuruldan itibaren bunun uygulanması isteniyordu. Bu önergenin de Oda genel kuruluna götürülmesine karar verildi.

Turhan Tuna tarafından verilen bir başka önergede de, Makina mühendisliğinin uzmanlık alanına giren Periyodik kontrollerde yalnız Makina Mühendislerinin görevlendirilmesi isteniyordu. Bu önergenin de gereği için yeni yönetim kuruluna iletilmesine karar verildi.

Macit Toksoy tarafından verilen ve İzmir Şubesi ve Şubeye bağlı birimlerde çalışan ve çalışmalara emeği geçen, ancak kurullarda söz almayan personele genel kurul tarafından teşekkür edilerek alkışlanması önerge kabul edilerek yerine getirildi.

DİLEKLER

Gündemin bu maddesinde sırasıyla Nurullah Timur, Hüseyin Polat, Turgay Aşkın, Ali Güngör söz alarak görüşlerini dile getirdiler. Daha sonra söz alan konuşmacılardan Ozan Parlar, Tesisat Komisyonu Çalışma Raporu'nu yeni yönetim kuruluna iletmek üzere Divan Başkanlığına verdi.

Divan Başkanlığına Mustafa Özcan, Teoman Tümer, Mehmet Kaya, Kazım Köroğlu, İrfan Şen adına, tüketicinin korunması açısından kalite kontrolü ve belgeleme sistem önerisi verildi. Hüsnü Yurttaş'ın konuşması ardından adayların saptanması bölümüne geçildi. Yönetim kurulu asil üyeliği için 15, yedek üyeliği için 13 aday dilekçesi verildi. Ayrıca delegasyon için de 45 asil, 45 yedek olmak üzere iki ayrı liste sunuldu.

Seçim sonucunda Çağdaş Demokrat Mühendisler listesi oyların 750'sini alarak seçimi kazanırken, Demokrat Mühendisler listesi 245 oy alabilmiştir. Seçimi kazanan yeni Şube yönetiminin kendi arasındaki işbölümü ve çalışma ilkeleriyle ilgili açıklaması yandaki sütundadır.

Sanayileşme hareketi yeniden başlatılmalıdır

Şubemizin 11-12 Ocak, 1992 tarihlerinde yapılan Genel kurul ve seçimleri sonucunda oluşan Yönetim Kurulumuz, 15 Ocak, 1992 tarihindeki ilk toplantısında görev bölümünü aşağıdaki biçimde gerçekleştirmiştir.

Başkan	: Doç. Dr. Ali GÜNGÖR
Başkan Vekili	: Ozan PARLAR
Sekreter Üye	: Fasih KUTLUAY
Sayman Üye	: Seçkin ŞİŞMANOĞLU
Üye	: Kazım UMDULAR
Üye	: Kirami KILINÇ
Üye	: Egemen TOKATLIGİL

20 Ekim seçimleri sonrasında ülkemizde yeni bir süreç başlamıştır. Bu süreç özellikle ülkemizin son on yılının siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamına damgasını vuran politikaların değişim sürecidir.

Bu yeni süreçte meslek örgütlerine daha önemli görevlerin düştüğü bilinciyle mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunlarına yaklaşıyor, ülkemizin ve toplumumuzun sorunlarının, mesleğimizin uzmanlık alanlarına giren konularda ülke ve yerel ölçekte oluşturulacak politikalara ve etkinliklere katılmaya hazır olduğumuzu belirtiyoruz.

Bu politikaların başarısı, ancak ülke ve yerel ölçekte oluşturulacak demokratik katılım mekanizmalarına meslek odalarını da katarak, böylece üyelerinin geniş uzmanlık, bilgi ve deney birikimlerinden yararlanılarak mümkündür.

Özellikle yerel planda kentsel sorunların çözümü için oluşturulacak demokratik platformlarda TMMOB'ye bağlı odaların katılımlarının son derece önemli ve gerekli olduğuna inanıyoruz.

Bölgemizde 4000'i aşkın mühendisi bünyesinde toplayan Şubemiz, bu büyük potansiyeli sorunların çözümü için harekete geçirebilecek güce sahiptir.

Şubemiz, çalışma döneminde aşağıda belirtilen konuları öncelikli görevleri arasında ele alacak, çözümü için üzerine düşen görevi en iyi şekilde yerine getirmeye çalışacaktır.

1. Ülkemizde SANAYİLEŞME HAREKETİ YENİDEN BAŞLATILMALIDIR. Bölgemizde de sanayinin gelişimine öncelik veren politikalar DESTEKLENECEK ve GEREKLİ KATKILARDA BULUNULACAKTIR. Ancak sanayileşme çalışmalarında doğal ve ekolojik dengenin korunmasında duyarlı olunacaktır.

2. Kentsel planda mesleğimizin uzmanlık alanına giren konularda, ODAMIZIN BİLGİ VE DENEY BİRİKİMLERİ katılım mekanizmalarında yer alınarak aktarılacaktır.

3. Üyelerimizin mesleki eğitimi aldıkları ortamlar olan üniversiteler en büyük ilgi alanımızı oluşturacaktır. ÜNİVERSİTELER ÖZGÜR - ÖZERK - BİLİM ÜRETEN - ÇAĞDAŞ EĞİTİM YAPAN KURULUŞLAR OLMALIDIR. Bu konuda yapılacak çalışmalara aktif destek verilecektir. Ayrıca Şubemizde mühendislerin sürekli eğitimi yapılacaktır.

4. YEREL YÖNETİMLERİN HALKA HİZMET GÖTÜRMESİNDE, MESLEK ODA-MIZIN, YEREL YÖNETİMLERİN EN YAKIN YARDIMCISI OLDUĞUNU BİR KEZ DAHA VURGULUYORUZ.

5. Topluma yönelik önemli bir hizmet olarak gördüğümüz Eğitim Merkezi'nde, Sürücü Kursumuzun dışında yeni eğitim konuları yaratılacaktır.

6. Kamuda çalışan mühendis ve mimarların, grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklarına kavuşmasına destek verilecektir.

7. Endüstriyel Kuruluşların işgüvenliği açısından görevlerinin yerine getirilmesi konusunda duyarlı olunacak, Şubemizce yürütülen Periyodik Testlerle aktif destek verilecektir.

8. Bölgemizde kültürel yaşamın niteliğinin yükseltilmesinde aktif yer alınmaya çalışılacak ve bu konuda çalışma yapan- yapacak olan kurum ve kuruluşlar desteklenecektir.

TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ
16.01.1992

Tekstil Meslek Dalı etkinlikleri

XVI. Şube Genel Kurulu'nda, Tekstil Meslek Dalı Komisyonu adına Ender Yazgan Bulgun, geçtiğimiz çalışma döneminde gerçekleştirilen komisyon çalışmaları ve etkinliklerini anlattı. Daha sonra söz alan Ege-men Tokatlıgil, yeni çalışma dönemi-ne ilişkin, **Tekstil mühendislerinin**, çalışma hedef ve perspektifleri ile ilgili görüşlerini aktardı. **Tekstil mühendisi** üyelerimizin, şube genel kuruluna sundukları görüşleri şu şekilde özetlenebilir:

Tekstil sektörü, gerek istihdamı, gerek kapasitesi, gerek Türkiye ihracatındaki payı gözönüne alındığında, Türkiye'nin sanayileşme çabasının itici gücünü oluşturan en güçlü sektörlerden biridir. **tekstil mühendisleri** ise bu sektör içerisinde ağırlıklarını hissettirebilmeleri açısından yenidirler. Bu nedenle de bir kimlik arayışı içerisindeyimdir. Kimlik arayışlarını somutlayabilmek ve bu köklü sektör içerisinde bir kimlik oluşturabilmek çabası, **Tekstil mühendislerinin** örgütlenme eğilimini doğurmuştur. **Tekstil mühendisleri**, bugün değişik platformlarda örgütlenmeye çalışmakta, fakat bu çabalar bölünmüş ve dağınık bir görünüm ortaya koymaktadır. Amaç Türkiye'deki bü-

tün **tekstil mühendislerini** bir araya toplayabilecek, mesleğine ilişkin politikaların oluşması ve yönlendirilmesinde söz sahibi olabilecek, üyelerinin özlük haklarının savunulmasında etkin, mesleki formasyonlarının geliştirilmesinde katkı sağlayabilecek bir örgüt olmalıdır. Bu tanıma uyabilecek tek örgüt ise Meslek Odası'dır.

Bu çerçeveye uygun olarak, yeni çalışma dönemine bakıldığında **tekstil mühendislerinin** önündeki en önemli görev, Makina Mühendisleri Odası içindeki örgütlenme düzeyini en üst seviyeye çıkararak, ileride kurulması söz konusu olan **Tekstil Mühendisleri Odası'nın** temellerini sağlamlaştırmaktır. Bu görevin yerine getirilebilmesi için, tekstil mühendisi üyelerimiz, odamızın değişik kademelerinde aktif olarak çalışmak, üyelerimize yönelik bilgilendirme toplantılarının yanında, sektöre yönelik paneller düzenlemek, odamızın düzenlediği Ulusal Tekstil Sempozyumları'na katkıda bulunmak zorundadır. Şube olarak Tekstil Meslek Dalı Ana komisyonu ile ilişkiler kurumsallaştırılmalı, bu komisyonun yeni dönem çalışma hedefleri içinde bulunan "Tekstil Mühendisliği El Kitabı" ve "Tekstil Terimleri Sözlüğü"

çalışmalarına aktif olarak destek verilmeli ve organizasyonlarına destek olunmalıdır. Şubemizin etkinlik alanı içerisinde bulunan temsilciliklerde, üye sayısının yeterli olması halinde Tekstil Meslek Dalı Komisyonları kurulabilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

Örgütlenmeye yönelik bu çalışmalar dışında, üyelerimize yönelik olarak, şube binamızda Tekstil ile ilgili bir kitaplık oluşturulmalı, bu oluşum için öncelikle bağış yöntemi özendirilmelidir. Şubemizin mali kaynakları zorlanmadan, yurtdışı süreli yayınlarının da bu kitaplığa katılması için araştırma yapılmalıdır.

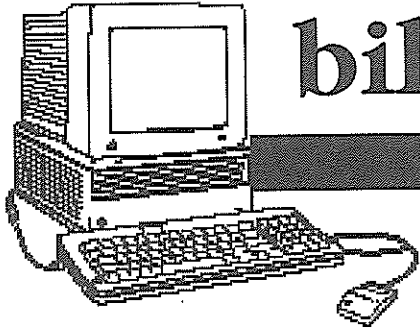
Şubemizin tekstil mühendisliği konularındaki birliktelik hizmetlerinin niteliği yükseltilmelidir.

Türkiye'de, çok büyük teşvikler alınarak tekstil makineleri ithal edilmektedir. Tekstil makineleri ithalatı ile ilgili birliktelik görevlerinin tekrar Odamıza verilmesi konusundaki çalışmalara katkı konulmalıdır.

İzmir sanayi Odası ile teknik işbirliği konularındaki ilişkiler geliştirilmeli, bunun yanında iş arayan üyelerimize nitelikli bir hizmet sunabilmek için koordinasyon sağlanmalıdır.

E.Ü. Tekstil Bölümü ile kurulan ilişkiler geliştirilmeli, şubemizin bölümdeki panosu aktif ve güncel hale getirilmelidir.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ

bilgisayar

KURSLARI

ÜYELERİMİZE ÜCRETSİZ

BASIC KURSU

Başlama Tarihi : 11 Mart 1992 - 15 Nisan 1992
Kurs saati : 14.00 - 18.05 / Çarşamba
Süresi : 30 ders

Eğitim
 Merkezimizdeki üç
 adet 80386, 1 adet
 80286 AT bilgisayarlar
 ile, 12 kişilik sınıflarda
 Milli Eğitim Bakanlığı
 standartlarına uygun
 olarak;

BASIC-COBOL
DBASE-LOTUS
ACAD-DOS
PASCAL

Bilgisayar kurslarımıza
 kayıtlar devam ediyor.

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak / İZMİR
 (Alsancak Garı karşı) Tel: 22 57 56 / 63 27 25

15 Ocak - 15 Nisan 1992

Üç Aylık Çalışma Planı

A. ÜYE İLİŞKİLERİ VE ÖRGÜTLENME:

A1. İl/ilçe Temsilcilikleri;

* İl/ilçe Temsilcilerine ziyaretler yapılacaktır.

* Yeni görevlendirmeler üyelerin eğilimi alınarak / seçimle yapılacaktır.

* Şube Koordinasyon Kurulu Toplantısı yapılacaktır.

* Denizli İl Temsilciliğinin Bölge Temsilciliğine dönüştürülmesi için Oda Genel Kurulu'na yönelik çalışmalar yoğunlaştırılacaktır.

A2. İşyeri Temsilcilikleri;

* İşyeri ziyaretleri yapılacaktır.

* Temsilci ve yardımcıları üyelerin eğilimi alınarak / seçimle belirlenecektir.

* Yeni işyeri Temsilcilikleri kurulacaktır.

* MDB'ları ziyaret edilecek, sorumlu ve yardımcıları yeniden görevlendirme yapılacaktır.

A3. Şube Danışma Kurulu'nun oluşturulacak ve çalışmaları başlatılacaktır.

A4. Üye İlişkileri;

* Üye istek ve ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik üye profili çıkarılacaktır.

* 1991 yılı ödenti borçları bulunan üyelerimizin % 80'inden bu borçları tahsil edilecektir.

* Uzmanlık Formları üyelere ulaştırılacak ve sonuçlandırılacaktır.

* MDK'ları yeniden oluşturulacak ve programları hazırlanacaktır.

* Sosyal ve Kültürel Etkinlik planı yapılacaktır.

a) Çeşitli firmalarla ilişkiler kurularak kaliteli hizmet ve ürünlerin daha ucuza temini için anlaşmalar yapılacaktır.

b) Bahar Gecesi düzenlenecektir.

c) Hafta sonu gezileri düzenlenecektir.

* Yönetim Kurulu çalışmalarına yardımcı olmak üzere Komisyonlar ve Danışmanlar Kurulları oluşturulacaktır.

KOMİSYONLAR:

- Endüstri Mühendisliği MDK

- Tekstil Mühendisliği MDK

- Bülten Yayın Komisyonu

- Makina Mühendisliği Eğitimi Komisyonu

- Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu

- Asansör Komisyonu

- Bilgisayar Komisyonu

- Doğal Gaz Komisyonu

- Araç Projesi Yapan Üyelerin Sorunlarını İzleme Komisyonu

- Serbest Çalışan Üyelerin Sorunlarını İzleme Komisyonu

- Şube Mekânı Düzenleme Komisyonu

DANIŞMANLAR KURULLARI:

- Mesleki Eğitim ve Teknik Faaliyetler Danışmanlar Kurulu

- Oda Etkinlikleri Geliştirme Danışmanlar Kurulu

* Uzmanlık Kurullarının oluşturulması başlatılacaktır.

B. EĞİTİM ETKİNLİKLERİ:

B.1. Üyelere yönelik olarak,

* Rulmanlar,

* CAD/CAM Yazılım Programı tanıtımı,

* İş Güvenliği Mühendisliği üzerine seminer düzenleme çalışmaları başlatılacaktır.

* Otomatik Kontrol,

* Yabancı Dil Kursları konusunda araştırılacak,

* Endüstri ve Tekstil Mühendisleri, sürekli eğitimi çalışmaları başlatılacaktır.

* Bilgisayar Kursları düzenlenecektir.

B.2. Makina Mühendisliği Eğitimi üzerine,

* 1. Ulusal Tesizat Mühendisliği Sempozyumu çalışmaları başlatılacaktır.

* Isıtma, Havalandırma, Klima Okulu'nun açılma çalışmaları başlatılacaktır.

* 2. Bölgesel Makina Mühendisliği Eğitimi Forumu hazırlık çalışmaları başlatılacaktır.

B.3. Teknisyenlere yönelik olarak;

a) Sanayi Tipi Kazanların İşletilmesinde Yardımcı Personel Yetiştirme Kursu ve İş Makinaları Operatörü Yetiştirme Kursu açılacaktır.

b) Akaryakıt Brülörleri ve Kompresör Bakımı konularında kurs düzenlenmesi için araştırma yapılacaktır.

B.3. Yeni dönem Sürücü Kursu açılacaktır.

C. ODA MERKEZİ İLE İLİŞKİLER:

C.1. Oda Genel Kurul Toplantısı Çalışmaları,

* Oda delegeleriyle en az iki Toplantı yapılacaktır.

* Oda Tüzük ve Yönetmeliklerinin gözden geçirilmesi için Komisyon kurulacaktır.

C.2. Oda Danışma Kurulu Toplantısı'nda önerilmek üzere yeni döneme ilişkin çalışma programı hazırlanacaktır.

D. DİĞER KURUM VE KURULUŞLARLA İLİŞKİLER:

D.1. Valilik ile Kurumsal ilişkiler başlatılacaktır.

D.2. Yerel Yönetimlerle ilişkiler,

a) İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve İzmir İlçe Belediye Başkanlıkları ziyaret edilerek, birlikte çalışma isteği belirtilecek, protokollerin yapılması tamamlanacaktır.

D.3. TMMOB'ye bağlı Odalarla ilişkilerin geliştirilmesi,

* Tanışma Kokteyli düzenmesi için öneri getirilecek.

* Vali, İzmir Belediye Başkanları ziyaret edilecek.

D.4. Üniversite ile ilişkilerin geliştirilmesi,

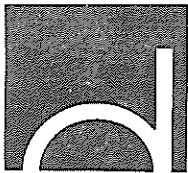
a) Bölüm Başkanları ziyaret edilecek,

b) Bölgemizde, Mühendislik Bölüm Başkanlarından oluşan ve Şube Başkanının da katıldığı Başkanlık Kurulu oluşturulacaktır.

c) Öğrenci ilişkiler yeniden düzenlenecektir.

d) Üniversitelerdeki Oda panolarına iş-

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ

ÖZEL dinamik SÜRÜCÜ KURSU

Yeni dönem kayıtları gündüz, gece, hafta sonu kursları ile devam ediyor. BAŞARINIZ BAŞARIMIZDIR!

TMMOB'ye bağlı Oda üyelerine ve birinci derece yakınlarına %10 indirim yapılır

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak / İZMİR (Alsancak Garı karşısı)
Tel: 22 57 56 / 63 27 25

levsellikkazandıracaktır.

e) Teknik gezi düzenlenecektir.

f) Teknik video film gösterisi düzenlenecektir.

g) Öğrencilere Burs sağlanması için girişimde bulunulacaktır.

D.5. Sağlık Meslek Odaları ve Baro ziyaretini ve ortak çalışma platformu oluşturulması önerilecektir.

D.6. EBSO, İTO ve Ege İhracatçı Birlikleri'nin ziyaret edilerek ilişkiler sürdürülecektir.

D.7. Diğer demokratik kuruluşlarla ilişkiler geliştirilecektir.

D.8. Siyasal Partilerle ilişkiler geliştirilecektir.

D.9. Basın ile ilişkiler geliştirilecektir.

D.10. TSE ile ilişkiler geliştirilecektir.

D.11. Asansör Derneği ile ilişkiler başlatılacaktır.

D.12. Endüstriyel Kuruluşların üst düzey yöneticileriyle ilişkiler kurulacaktır.

E. MESLEKİ DENETİM ÇALIŞMALARI:

E.1. Asansör Periyodik Kontrolleri Karşıyaka'da başlatılacaktır. Bornova'da yapılan periyodik kontrol çalışmaları sonuçlandırılacaktır.

E.2. Araç imal ve tadil projelerinin Odamıza verilmesi halinde kontrol çalışmaları için gerekli ön hazırlıklar başlatılacaktır.

F. YAYIN ÇALIŞMALARI:

F.1. Bülten'in aylık periyotlarla çıkması sürdürülecek ve içerik ve biçim yönünden geliştirilecektir.

F.2. Şube bünyesinde Teknik Kitap basımı için planlama yapılacak ve başlatılacaktır.

G. KÜTÜPHANE ÇALIŞMALARI:

* Teknik Yayın Dokümantasyon hizmeti verilmesi için çalışma başlatılacaktır.

* Kütüphanedeki kitapların bilgisayara aktarımsonuçlandırılacaktır.

* Mühendis ve Makina Dergisi'nin 1. sayısından itibaren çıkan yazıların konularına göre tasnifi tamamlanacak ve üye yararına sunulacaktır.

* Teknik Kitap satışı için salona camlı dolap yaptırılacaktır.

* Oda üyelerinin kütüphaneden yararlanmasına olanağı yeniden gözden geçirilecektir.

* Şubemize teknik ve sosyal kitap kazandırma kampanyası açılacaktır.

H. Şube Merkezi yeniden düzenlenecek ve Bina Kazandırma Çalışması başlatılacaktır.

I. ULUSLARARASI İLİŞKİLER:

* Çeşitli ülkelerin Meslek Odalarıyla ilişkilerin başlatılması yönünde girişimlerde bulunulacaktır.

KOMİSYONLAR KURULUYOR

Şube Yönetim Kurulumuzun 27 Ocak 1992 tarihli toplantısında, Çalışma Programımız doğrultusunda, Odamızın kurumsal yapısının korunup geliştirilmesi yönünde aşağıdaki Komisyonların kurulması öncelikli olarak kararlaştırılmıştır.

Ayrıca Çalışma Programında yer alan konularda ülke ve yerel ölçekte deney birikimleriyle katkı koymak isteyen üyelerimizin 28 Şubat 1992 Cuma günü saat 19.00'a kadar Şubemize yazıyla başvurmaları gerekmektedir.

ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ MDK ve TEKSTİL MÜHENDİSLİĞİ MDK

Bu komisyonlar, Odamızın Meslek Dalı Komisyonları Yönetmeliği'nin ilgili maddesi gereğince kurulmaktadır.

Odamıza bağlı meslek dalı üyeleri arasında örgütlenmenin ve dayanışmanın güçlendirilmesi, meslek dallarına özgü çalışmalar yapılması, bilgi ve deney birikimlerinin oluşturulması, meslek dalının geliştirilmesi, düzeyinin yükseltilmesi ve çıkarlarının korunması amacıyla kurulmuştur.

Yine yönetmeliğin ilgili maddesi uyarınca Şubemize bağlı o meslek dalı üyelerinin tümüne yapılan çağrı sonucunda Komisyonun üyeleri belirlenecektir.

Endüstri Meslek Dalı Komisyonu, 22 Şubat 1992 tarihinde, saat 14.00'te; Tekstil Mühendisliği Meslek Dalı Komisyonu önümüzdeki günlerde, Şube Eğitim Merkezi'nde yapılacak toplantılarda belirlenecektir.

BÜLTEN YAYIN KOMİSYONU (5 kişi):

Komisyon, Şube Bültenimizin düzenli ve sürekli çıkmasını sağlamak, içerik yönünden daha zengin ve doyurucu nitelikte yazı ve değerlendirmelerin yer aldığı, üyelerimizin beğenisini kazanacak bir Bülten'i hazırlamak amacıyla kurulmuştur.

Bülten'in Üye-Oda ilişkilerinin çok yönlü yeniden düzenlenmesinde etkin bir iletişim aracı olması hedeflenmektedir.

MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİ KOMİSYONU (7 kişi):

Makina Mühendisliği mezuniyet sonrası sürekli eğitimini hedefleyen programını hazırlayacak, meslek içi eğitim etkinliklerini düzenlemek.

Bu dönem, Odamıza bağlı meslek dallarının Şube Eğitim Merkezi etkinlikleri içerisinde meslek içi eğitimlerini, sürekli eğitimlerini ayrı komisyon çalışmalarıyla yerine getirilmesi hedeflenmiştir.

Bu anlamda Endüstri ve Tekstil Mühendislerine yönelik eğitim etkinlikleri Meslek Dalı Komisyonu (MDK) çalışmaları içerisinde planlanması yapılırken, Makina Mühendisliği Eğitimi için ayrı bir komisyon kurulması öngörülmüştür.

SOSYAL KÜLTÜREL ETKİNLİKLER KOMİSYONU (5 kişi):

Üyelerimiz arasındaki sosyal dayanışma duygularını geliştirmek, bu anlamda çeşitli sosyal ve kültürel etkinlikleri planlamak, üyelerin katılımını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

BİLGİSAYAR KOMİSYONU (5 kişi):

Şube Eğitim Merkezi'nde verilmekte olan Bilgisayar kurslarının daha düzenli yapılmasını sağlamak, eğitim programlarının geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuştur.

DOĞAL GAZ KOMİSYONU (7 kişi):

Şubemizde Doğal Gaz Tesisatı konusunda bilgi ve deney birikimi oluşturmak, bu birikimleri seminer, kurs, panel vb. etkinliklerle üyelerin ve toplumun bilgisine sunmak, kamuoyunu aydınlatmak, yayın çalışmalarına katkıda bulunmak amacıyla kurulmuştur.

SERBEST ÇALIŞAN TESİSAT PROJESİ VE ARAÇ PROJESİ YAPAN ÜYELERİN SORUNLARINI İZLEME KOMİSYONU:

Bu iki komisyon da bu sektörde çalışan üyelerimizin sorunlarının saptanarak, çözümü konusunda öneriler getirmek ve uygulamasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Tesisat Projesi Yapan Üyelerin Sorunlarını İzleme Komisyonu (7kişi):

6 Şubat 1992 Perşembe günü saat 18.30'da yapılan üye toplantısında aşağıda sicil no.su, adı ve soyadı belirtilen üyelerimizden komisyon oluşturulmuştur.

13961 Bülent NAYMAN, 25805 Necdet TUNALI, 8500 Metin KESKİNER, 30031 Erbil SERT, 28554 Tefik KÖROĞLU, 13334 Ali DAĞ, 22004 Nevzat YAVUZ

Projesi Yapan Üyelerin Sorunlarını İzleme Komisyonu (5 kişi):

Bu komisyonumuz da yaptığı toplantısında aşağıda sicil no.su, adı ve soyadı belirtilen üyelerimizden oluşturulmuştur.

28432 Şerif ÖZSAKARYA, 1890 Tuncer AKTEKİN, 24330 Battal KOCA, 9204 Kamil ÖZMEN, 6887 Aydın KARAMAN

Asansör Komisyonu (5 kişi):

Şubemiz ile Belediyeler arasında yapılan Asansörlerin Yıllık Periyodik Kontrolü'nün sağlıklı biçimde yürütülmesi, bu konuda bilgi ve deney birikimi oluşturmak ve seminer, yayın biçiminde üyelerimizin ve toplumun bilgilerine sunmak amacıyla kurulmuştur.

RULMANLAR SEMİNERİ

2 - 3 Mart 1992

Erçin DEĞİRMEN / SİLKAR - ENDAŞ AŞ.

Nevzat BAYZIN / FAG

NOT: Bu seminer ayrıca 5 Mart 1992 günü Denizli İl Temsilciliği'nde düzenlenmiştir.

PROGRAM :

1.GÜN:

Rulman Tarihçesi
Rulman tiplerinin tanıtımı
Rulman seçimi
Boşluk, tolerans, geçme değerleri
Montaj, demontaj ve konu ile ilgili video filmi
Rulmanların yağlanması
Tartışma

2.GÜN:

Rulman hasarları
Kafesler ve konu ile ilgili video filmi
Rulman gösterimi ve katalog kullanımı
Uygulama
Mekanik olarak sökme - takma
Hidrolik olarak sökme - takma
İndüksiyonla ısıtarak takma
Tartışma
Katılım belgesi dağıtımı
Kokteyl

KATILIM BELGESİ VE SEMİNER NOTLARI

Seminer sonunda tüm katılımcılara, seminere katılım belgesi ve seminer notları verilecektir

KATILIMCILAR:

Mühendisler, teknisyenler

KAYIT SÜRESİ:

Seminere başvuru 29.2.1992 günü, saat 18.00'e kadar Temsilciliğimize yapılacaktır.

ÜCRET:

Seminere katılım ücreti kişi başına 300.000.-TL'dir.

Üyelik ödenti borcu olmayan MMO üyeleri için 200.000.-TL'dir.

ÖDEME:

Seminere katılabilmek için seminer ücretinin tamamı en geç 29 Şubat 1992 tarihine kadar M.M.O. İzmir Şubesi vizesine Katılım İstek Formu ile birlikte yatırılması veya T.C. Ziraat Bankası Alsancak Şubesi 20051 no.lu şube hesabına yatırıp dekont fotokopisi ile birlikte Şube adresine gönderilmesi gerekmektedir.

TARİH:

2 - 3 Mart 1992

YER:

Makina Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Eğitim Merkezi
Atatürk Caddesi No: 422 Kat: 3-4 Alsancak / İZMİR
TEL: 22 57 56 / 63 27 25

Erçin DEĞİRMEN

1980'de ODTÜ Makina Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. 1980-83 arasında Dokuz Eylül Ün. Makina Mühendisliği Bölümü'nde yüksek lisans programını tamamladı. Bu yıllarda aynı bölümde araştırma görevlisi olarak çalıştı. Yedi yıldan beri, FAG rulmanları Türkiye Müessesili ve genel distribütörü olan Silkar-Endaş grubunda Teknik Satış Müdürü olarak çalışıyor. Silkar firmasının temsilciliğini yürüttüğü, FAG zımpara taşları, FAG hidrolik fren aksamı, Carl Freudenberg-Simrit sızdırmazlık elemanları, Rexnord zincir, kaplin kavrama fabrikalarının bu ürünleri konularında teknik danışmanlık, satış öncesi ve sonrası teknik servis ve rulman konusunda seminer vermektedir. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Nevzat BAYZIN

1971 yılında üniversite öğrenimi için Almanya'ya gitti. Burada BRÜCK+SCHLOSSER Makina Fabrikası'nda stajyer olarak çalıştı. 1974 yılında Bremen Teknik Üniversitesi, 1978'de de Makina Yüksek Mühendislik bölümünden mezun oldu. 1979 yılında FAG Kugelfischer Rulman Fabrikaları'nda mühendis olarak göreve başladı ve 2,5 yıl "on the job training" programına göre rulman ile ilgili ağır ve hafif makina sanayi konulu teknik gruplarda çalıştı. 1982-85 yılları arasında Ortadoğu ve Mısır bölgesinden sorumlu FAG delegesi olarak Kahire'de görevlendirildi. 1986 yılından itibaren FAG Kugelfischer Rulman Fabrikaları'nın İstanbul'da açtığı FAG Türkiye Teknik İrtibat Bürosu'nda FAG Türkiye Delegesi olarak çalışıyor. Buradaki görevi Türkiye'deki firmalara ve rulman tüketicisine, rulman kullanımı, seçimi ve bakımı konularında teknik danışmanlık yapmak, satış öncesi ve satış sonrası servis hizmetlerinde bulunmaktır.

RULMANLAR SEMİNERİ KATILIM İSTEK FORMU

Adı / Soyadı : .....
Şirket / Kuruluş : ..... Tel : ..... Fax : .....
Görev / Ünvan : .....
Mesleği : .....
2-3 Mart 1992 günü düzenlenecek olan "RULMANLAR" seminerine katılmak istiyorum. Bilgilerinize sunarım.
Tarih: ... / ... / 1992

imza

NOT: Posta ile başvurularda Seminer ücretine ilişkin banka dekontunun bu form ile birlikte gönderilmesi gerekmektedir. Fotokopisini kullanabilirsiniz.

SEMİNER

"VPE Borular ile Sıhhi Tesisat - Kalorifer ve Tabandan Isıtma Tesisatı Proje Uygulamaları"

Skender Elele
TOKEL Ltd. Şti.

Tarih: 11 Mart 1992
Yer : MMO İzmir Şubesi
Saat : 19.00

Demokraside örgütlenmenin önemi ve gereği

Doğan ALBAYRAK
Makina Mühendisi / DSİ
Oda Delegatesi

Demokrasi etimolojik olarak eski Yunancadaki Demos-Cratos sözcüklerinden türetilmiş, halk yönetimi anlamına gelen bir sözcüktür. Bu sözcüğün anlattığı kavramın gerçek anlamda yaşama geçebilmesi toplumu oluşturan tüm kesimlerin toplumsal ve siyasal yaşama katılabilmeleriyle olanaklıdır. Bu katılımın gerçekleşmesinde bireylerin önemi büyüktür.

Demokratik toplum, tüm bireylerin örgütlendiği ve toplumsal yaşama kendi öz örgütleriyle ağırlık koyabildikleri toplumdur. Örgütsüz ve dağınık yaşayan insanların yasal olarak elde ettikleri haklar ne kadar kapsamlı ve yetkin olursa olsun, bu insanlar toplumsal kimliklerinin bilincinde değillerse ve bu kimliklerinin gereklerini açıkça ortaya koyamıyorsa haklarını kullanamazlar.

Şu durumda insanların toplum içerisindeki konumlanışlarına göre içinde yer aldıkları çıkar grubunu bilmeleri ve kitlelerinin öz örgütlenmesini yaratmaları yaşamsal bir zorunluluktur.

Kamu Çalışanları da örgütlenmelidir. Çünkü içinde buldukları yaşam koşulları gün geçtikçe kötüleşmektedir. Sayıları askeri personel hariç birbuçuk milyonu aşan kamu görevlilerinin durumu tam bir toplumsal haksızlık görünümünü oluşturmaktadır. Bu haksızlık kendisini, her şeyden önce ekonomik boyutuyla hissettirmektedir. Son on yıllık dönemde bu kitle yüzde elliden de fazla yoksullaşmıştır. Ulusal gelirden aldıkları pay 1970'lerin sonunda % 36 iken, 1980'lerin sonunda % 14'e düşmüştür. Buna karşılık devletin vergi gelirlerinin oldukça önemli bir bölümünü yine ücretliler ve bu ücretliler içinde de en başta memurlar ödemişlerdir.

Türkiye'de her yıl vergi rekortmenlerine ödül verilir. Devletin; her biri kendi çapında birer vergi ve geçim rekortmeni olan memurlarına verdiği ödül ise her yanını kuşatan yasaklar çemberidir. Gerçekten de kamu görevlilerinin durumunu düzenleyen mevzuat birbirinden garip ve bazılarını çalışanların bile tam olarak bilemediği bir sürü yasakla doludur. Örneğin siyasetin tüm süreçlerinden etkilenen ve bürokrasiyi oluşturdukları için aynı zamanda devlet politikalarının da uygulayıcısı

olan kamu görevlilerine siyaset yapmak yasaktır. Kapısını çaldığımız Avrupa Topluluğu ülkelerinin tamamında grev hakkı varken bizde bir memurun bir işçi grevine sıcak baktığını açıklaması bile yasaktır. Örgütlü ve kolektif çalışmayı en üst düzeyde yaşayan ve bu nedenle sorunları da toplumsal olan memurların toplu olarak dilekçe vermeleri de yasaktır. Bunun gibi dernek üyeliği ve yöneticiliğiyle ilgili kısıtlamalar kendi yetki ve sorumluluk alanlarıyla ilgili basım açıklamalarında bulunma yasağı gibi bir çok yasak, gelip yaşamımıza yerleşmiştir.

Ağır ekonomik zorluklarla bütünlüğe bu yasaklar düzeni, çalışma yaşamımıza egemen olunca ortaya emek üretkenliğinin (verimin) düşmesi, moral değerlerde erozyon ve bireyselleşme eğilimleri çıkmaktadır. Öyleyse kamu çalışanlarının da toplumsal yaşamdan kaynaklanan ve topluca yaşadıkları sorunlarını yine topluca çözmekten yani örgütlenmekten başka çareleri yoktur.

- Öncelikle kamu çalışanları kamu hizmetlerinin robotları olmaktan çıkıp, kendi inisiyatiflerini de katabilen yaratıcı uygulayıcıları olabileceklerdir.

- Bir parçası oldukları toplumsal yaşamın her alanına katılabilme ve etkide bulunabilme olanağına kavuşabileceklerdir.

- Emek üretkenliğinin artmasına katkıda bulunacaklar ve artan verimden paylarına düşeni adil olarak alabileceklerdir.

- Toplumsal varlıklarının, kolektif dayanışma ve mücadelenin bilincine ulaşan insanlar olarak moral erozyonu ve bireyselleşme eğilimlerinden uzaklaşabileceklerdir.

ÖRGÜTLENME MODELİ OLARAK SENDİKA

Bugüne kadar ki uygulamalarda, çalışan kitlelerin ekonomik ve sosyal çıkarlarının korunmasında tercih edilen örgütlenme modelleri dernek ve sendikalar. Ancak baskın olan sendikal örgütlenmedir. Çünkü sendikalar, pazarlık yeteneğine sahip olmaları, pazarlık süreci çıkmaza girdiğinde grev ve benzeri yöntemlerle yaptırım uygulayabilmeleri bakımından diğer örgütlenme biçimlerine göre büyük bir üstünlüğe sahiptirler.

TÜRKİYE'DE MEMUR SENDİKALARI

a) Türkiye'deki memur sendikalarının hukuksal durumu:

Kamu görevlilerinin sendikal hakları: Sendikal hak denince pozitif ve negatif olmak üzere iki boyutlu bir hakkın varlığı anlaşılır. Hakkın pozitif boyutu, sendika kurma ve sendikalara üye olma olanağını tanıırken, negatif boyutu, sendikadan ayrılma özgürlüğünü dile getirir. Peki, bugün kamu çalışanlarının sendikal haklar karşısında konumu nedir? Bu soruya kamu çalışanlarının kapsamına alan üç farklı statüyü ayrı ayrı değerlendirerek yanıt verilebilir.

1475 Sayılı İş Kanunu kapsamında olanlar: Bilindiği gibi kamu kuruluşlarında kafa ve kol emeği ayrımı yapılmaksızın pek çok çalışan 1475 Sayılı İş Kanunu kapsamında istihdam edilmektedir. Bu durumda bulunanlar tümüyle büro hizmetlerinde çalışsalar bile işçi statüsündedir. Bu nedenle 2821 Sayılı Sendikalar Kanunu hükümlerine göre örgütlenme hakkına sahiptirler.

399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) kapsamında olan sözleşmeli personel: 399 Sayılı KHK'nin 14. maddesine göre sözleşmeli personelin sendika ve grev hakları yoktur. Ancak aynı kararnamenin 60. maddesinde sözü edilen yasakların, kararnamenin kanunlaştığı tarihte yürürlüğe gireceği yazılıdır. Şu durumda sözleşmeli personel KHK'leri yasaya dönüşünceye kadar sendika ve grev hakkına sahiptir. Ancak Anayasa Mahkemesi'nin 4.4.1990 tarihli iptal kararıyla KHK'nin 60. maddesi de yürürlükten kaldırılmıştır. Fakat yasak getiren 14. madde yürürlüktedir. Bu nedenle sözleşmeli personelin sendika kurması yasaktır.

657 Sayılı Yasa kapsamındaki devlet memurlarının durumu: Aslında tüm kamu görevlileri gibi 657 Sayılı Yasa'ya tabi çalışanlar için de, sendika kurma hakkı 1951'den bu yana bulunmaktadır. Türkiye tarafından 8.8.1951 tarihinde onaylanan 98 Sayılı İLO Sözleşmesi'ne göre bazı istisnalar dışında (polis, subay) tüm kamu çalışanlarının sendikal örgütlenme hakları bulunmaktadır.

İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 10.3.1954'te Türkiye tarafın-

dan onaylanması ile bu hakkın varlığı bir kez daha pekiştirilmiştir. Doğmuş olan bu hakkın iç hukuk düzeninde açıkca tanınması ise 1961 Anayasası'nın 46. maddesi ile olmuştur. Daha sonra 624 sayılı yasayla devlet memurlarının sendikal örgütlenmeleri düzenlenmiştir. Ancak 12 Mart döneminde yapılan anayasa değişikliği ile devlet memurlarının sendikal hakları yasaklanmıştır. Böylece 624 sayılı yasaya tabi sendikaların hukuksal varlıkları sona ermiştir. 1982 Anayasası'nda ise işçi ve işverenlerin sendika kurabilecekleri belirtilmiş, memurların sendikal haklarıyla ilgili hiç bir düzenleme getirilmemiştir.

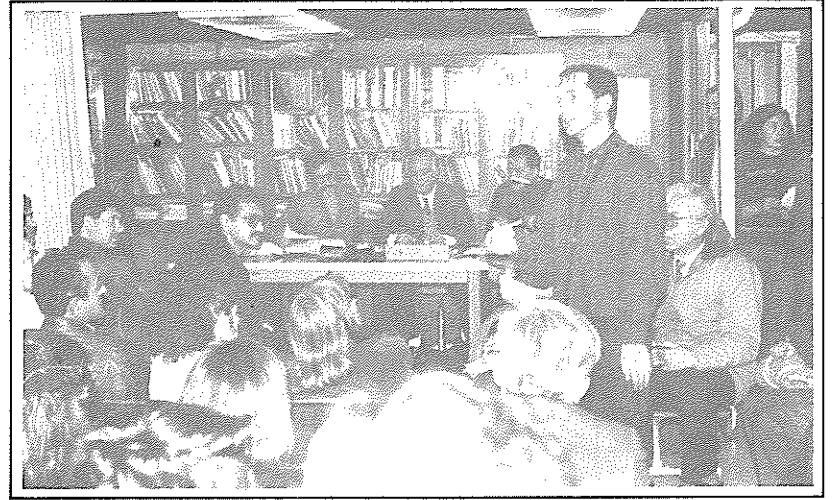
Hukuk düzeninin şu anki durumu böylesi tarihsel gelişmenin sonucudur. Bu sonuca bakarak şu değerlendirmeler yapılabilir.

1. 657 Sayılı Yasa'da sendikal etkinliklerini yasaklayan hiçbir düzenleme yoktur. Yasada yalnızca grev hakkının yasaklandığından söz edilmektedir.

2. 1982 Anayasası'nda da yasaklayıcı herhangi bir hüküm yoktur. Gerek Ceza Hukuku'nun ilkelerinden, gerekse Çağdaş Kamu Hukuku'nun temel ilkelerinden hareketle "yasaklanmayan her şeyin özgür olduğu" sonucuna varılması gerektiğinden devlet memurlarının sendika kurma hakkına kayıtsız şartsız sahip oldukları bir gerçekliktir.

3. 98 Sayılı örgütlenme ve toplu pazarlık hakkı sözleşmesinin onaylanmasına ilişkin 5834 Sayılı Yasa'yla, İnsan hakları Avrupa Sözleşmesi'nin onaylanmasına ilişkin 6366 sayılı yasa halen yürürlüktedir. Bu yasalar ve tanımış oldukları haklar iç

DSİ İzmir Bölge Müdürlüğü kamu çalışanları sendikalaşma doğrultusunda bir adım daha attı

DSİ 2. Bölgede, 657 Sayılı Yasa'ya tabi personelin 22 Aralık 1991 günü yaptıkları toplantıda bir komisyon oluşturuldu. Komisyonun Şubemiz salonunda 18 Ocak 1992, Cumartesi günü ikinci toplantısında demokratikleşme ve demokratik toplumun asli unsuru olarak örgütlenmenin önemi ve örgütlenme modeli olarak da sendikalaşma konusu tartışıldı.

Toplantıya katılanlar özgür bir ortam içinde sendikalaşma üzerine görüşlerini dile getirdiler. Toplantıda ayrıca, öteki DSİ Bölgelerindeki ve kamu kuruluşlarındaki çalışmalar anlatıldı. Toplantıda demokratikleşme yönünde önemli bir adım sayılan sendikalaşmanın gerekliliğinin altı oybirliğiyle çözümlenirken, bundan sonraki çalışmaların daha geniş bir tabana yayılması amacıyla bir de komisyon oluşturuldu. DSİ çalışanları sendikalaşma çalışmalarını DSİ bünyesinde daha kitlesel ve daha katılımcı bir şekilde sürdürme kararlılığını gösteriyorlar.

hukuk düzeninin bir parçasıdır. Aynı zamanda uluslararası hukuku ilgilendirdiğinden, iç hukuka göre üstünlükleri vardır. Yani Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan kamu çalışanları aslında sendika ve toplu pazarlık hakkını 40 yıl önce elde etmişlerdir. O yüzden yeni bir hak tanınmasına gereksinimleri yoktur. Gereksinimleri zaten var olan haklarını kullanabilmektedirler. Ancak şu an bu hakkın kullanılmasını düzenleyen bir yasa bulunmadığı için, kurulmuş bulunan memur sendikalarının hukuksal durumu tartışmalıdır. Şimdilik yargının eğilimi bu sendikaları, dernek niteliğinde değerlendirme yönündedir.

b) Türkiye'de memur sendikalarının tarihsel gelişimi:

Bu gelişimi 1965 - 1971 yılları ve 1985 - 1992 yılları olmak üzere iki bölümde ele alabiliriz.

* 8.6.1965 tarihinde 624 Sayılı Yasa'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte ilk önce Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) ve daha sonraki bir - iki yıllık süre içinde sayıları 332'yi bulan pek çok memur sendikası kurulmuştur. 624 Sayılı Yasa, aslında gerçek anlamda bir sendikal örgütlenme öngörmemiştir. Yasa memur sendikalarını bir tür meslek birliği olarak tanımamıştır. Bu sendikaların toplu pazarlık yetkisi yoktur. Ayrıca profesyonel sendikacılık uygulamasına ve sendika yöneticilerinin güvenceye alınmasına yer vermemiştir. Hem bunun, hem de memur kitlesinin toplumsal bilinçlenme mücadelecilik düzeyindeki eksikliklerin etkisiyle gerçek anlamda sendikal örgütlenmeler yaratılamamıştır. Bir tek TÖS, yüzbin üyesiyle farklı bir netilek yaratabilmiştir. Bunun dışında kalanlar çoğunlukla meslek temelinde örgütlenen ve yapay ayrılıklarla bölünen küçük hareketler olarak kalmıştır. İşçi sendikalarıyla aynı mevzuata tabi olmak veya onlarla bütünleşmek talep edilmemiştir. Uluslararası sendikal hareketlerle dayanışma ihmal edilmiştir. Yaşanan olumsuzlukları protesto etmek ve aşmak için gösterilen tepkiler çok yetersiz ve tekil kalmıştır. Bu özellikleriyle 12 mart döneminin yasaklamalarına maruz kalan memur sendikacılığı her şeye karşın arkasında önemli deneyimler ve bazı olumlu izlenimler bırakarak sona ermiştir.

* 1985-1992 Dönemi: 80'li yıllarda uygulanan ekonomik politikaların en önemli sonuçlarından biri de üç-

retilerin ve bu arada en fazla memurların ekonomik gerileyişi olmuştur. Bu durum kamu görevlilerinin örgütlenme ve mücadeleye girişme gereksinimlerini iyice artırmıştır. Bu gerekliliğin bir çok insan tarafından görüldüğü bir dönemde 1985 sonlarında TMMOB'nin düzenlediği bir toplantıda Prof. Alpaslan Işıklı'nın memur sendikalarının yasak olmadığını açıklaması, yeni bir takım çağrışımına neden olmuştur. 1986'dan başlayarak öğretmen hareketi eğitim işkolunda etkinliğini giderek yükseltmeye başlamıştır. Eğitim-Der çatısı altında sürdürülen çalışmalar 1990 Haziran'ında Eğitim-İş'in, 1991 Nisan'ında ise Eğitim-Sen'in kurulmasıyla ürünlerini vermeye başlamıştır. Benzer çaba ve mücadeleler belediye memurları, sağlık işkolu çalışanları, demiryolu memurları, tarım işkolu memurları arasında da hızla yayılmıştır. Bu çalışmaları koordineli sürdürme amacıyla kurulan dernekler, işyeri sendika komisyonları giderek güncel olmaya başlamıştır. Kurulu memur sendikalarının oluşturduğu Kamu Çalışanları Sendikal Platformu, etkinlikleri ülke düzeyinde koordine etmeye ve yönlendirmeye çalışmaktadır.

c) Sendikal örgütlenme modelleri (Türkiye'de memur sendikalarının isimleri ve faaliyet alanları) : Buradaki ayrımı üyelerin kapsamına ve yetki alanlarının sınırlarına göre yapabiliriz. Bir sendika yalnızca belirli meslekleri temel alarak örgütlenebileceği gibi, meslek ayrımı yapmaksızın tüm kamu çalışanlarını da

içine alabilir.

Hizmet sunduğu alanlara göre sınıflandırma ise sadece belli bir işyeri veya aynı türden işlevleri olan bir çok işyerini kapsayan işkolu ya da tüm ülke ölçü alınabilir. Yetki alanı ve üyelerinin kapsamına göre yapılacak tercihlerin farklı bileşimlerinden farklı sendika modelleri ortaya çıkabilir. Örneğin DSİ Memurları Sendikası, Enerji İşkolu Memurları Sendikası veya Türkiye Memurlar Sendikası olabileceği gibi, DSİ İdari İşler Memurları Sendikası veya Türkiye Tekstil Mühendisleri Sendikası, A Hastanesi Hemşireleri Sendikası vs. olabilir.

2821 Sayılı Sendikalar Yasası, işçi sendikaları için yalnızca işkolu düzeyinde örgütlenmeyi olanaklı kılmaktadır. Ancak memur sendikalarını düzenleyen bir yasa henüz bulunmadığından, hangi alanda ve hangi kapsamda örgütlenebileceği konusunda da kısıtlama yoktur. Kamu çalışanlarının tercihleri ve bu tercihlerin yapılmasını sağlayan mücadele koşulları belirleyici olacaktır.

Türkiye'de kurulu olan memur sendikaları şunlardır: Eğitim-İş, Eğitim-Sen, Sağlık-İş, Tüm Sağlık Sen, Tarım-Sen, Ray-Sen, Dem-Sen, Tüm-Bel-Sen, Bem-Sen, Maliye-Sen.

Kurulmuş olan bu sendikalar işkolu düzeyinde örgütlenmiş olup, meslek ayrımı yapmaksızın, tüm kamu çalışanlarını içine almayı amaçlamaktadır.

KARAYOLLARI 2.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ KAMU ÇALIŞANLARI DA SENDİKALAŞMA ÇALIŞMALARINA BAŞLADILAR

Karayolları 2. Bölge Müdürlüğü'nde, içinde üyelerimizin de bulunduğu kamu çalışanları, sendikalaşma sürecinde ilk toplantılarını 5 Şubat 1992 günü Karayolları Eğitim Salonu'nda gerçekleştirdiler. Şube sekreteri Fasih Kutluay ile Şube Yönetim Kurulu üyesi Kazım Umdular'ın da bulunduğu bu toplantıya 85 kamu çalışanı katıldı.

Ayrıca toplantıya DSİ çalışanları Sendikalaşma Hazırlık Kurulu'ndan üyelerimiz Doğan Albayrak ve Hüseyin Obüs katılarak katkıda bulundular.

Bu toplantıda sendikalaşmaya yönelik hukuk danışmanlarının bilgilendirmeleri ışığında katılımcıların açık soruları üzerine tartışıldı. Çalışmaların planlanması ve yönlendirilmesi doğrultusunda komisyon oluşturulması, genel eğilimi üzerine öneriler ve doğrudan katılım istekleri göz önüne alınarak 13 kişilik komisyon oluşturuldu. Oluşturulan komisyonda üyelerimiz Halis F...., Hakan Gürkan ve Sadık ..... görev aldı.

Bilgisayara tümleşik üretim üzerine açıklayıcı kısa notlar

Nuri BAŞTEKELİ

Makina Yüksek Mühendisi
Çukurova Çelik Endüstrisi

Günümüz endüstriyel kuruluşları, üretim teknolojisinin ulaştığı nokta ve pazar ağının genişlemesi sonucu karmaşık bir bütünü oluşturan yapılar haline gelmişlerdir. Özellikle dünya pazarlarında yer alan ya da yer almak isteyen kuruluşlar, insanlığın ihtiyaçlarının tespiti ve gelecekteki muhtemel ihtiyaçlarını belirlemek ve yapılarını bunlara uyumlu hale getirmek zorundadırlar.

Böyle bir uyumu sağlamak ve değişen şartlara yeniden uyumu sağlamak ve daha da önemlisi yeniden uyumu sağlarken bunu, kuruluşu en az harcama ve üretim aksamaları ile gerçekleştirmek üretim teknolojisinde büyük bir esneklik gerektirmektedir. Bu esneklik, ürün tasarlamasından, müşteriye ulaşmaya; işletme yönetiminden, makina bakım ve onarımına; üretim çevriminden, finansman kontrolüne kadar bir sürü alanda hızlı ve doğru bilgi üretimine ve bu bilginin hızlı akışının sağlanması gerektirir. Günümüzde bilgisayarların ulaştığı kapasite, hız ve beceriler büyük ölçüde, bilginin üretilmesinde ve dağıtımında bizlere yardımcı olmaya başlamıştır. İşte bu, bir işyerinde işlev ve sorumlulukları değişik ve birbirleri ile yakın ilişkiler içinde olan birimlerin, bir bilgisayar ağı içerisinde bilgi üretmelerine, birbirleri arasında bilgi alışverişinin sağlanmasına ve organize edilmesine yardımcı olan sistemler bütününe, Bilgisayara Tümleşik Üretim (=CIM) diyoruz.

Bir CIM sistemi, idealde, işletmede: Tasarım, üretim mühendisliği, üretim kontrolü, üretim fonksiyonları, satış ve pazarlama, finansman kontrolü, yönetim, bakım ve onarım, kalite kontrol gibi değişik birimlere tümleşik olması gerekir. Ancak farklı bilgisayarların farklı format ve protokol yapılarına sahip olmaları ve bu konuda henüz uluslararası standartların

yerleşmemiş olması, bütün bunların dışında yukarıda sayılan fonksiyonların tamamını kapsayan tümleşik paket programların yeterince gelişmemiş olması gibi nedenlerden dolayı günümüzde CIM deyince CAD/CAM/CAE ve bunlara tümleşik CNC/DNC kontrollü tezgâhlar sisteminin işbirliği anlaşılmaktadır.

Bir CIM sistemi standart CNC/DNC makineler, özel amaçlı üretime yönelik kesme uçları ve taşları, kesici uçları taşıyan magazinler, bağlama ve çözme aparatları, kesici uçların kontrolünü yapan özel kontrol müşirleri, malzeme nakil mekanizma ve hatları, bilgisayar, parça işleme programlarını ihtiva eder.

CIM'de beyin işlevini gören bilgisayar sistemleri: Tezgâhların sayısal kontrol ünetilerini (CNC/DNC gibi), üretimi, malzeme akışını, malzemenin ve diğer ekipmanların mekik hareketlerini, kesici uçların bağlama ve ölçü kontrolünü, sistemin tamamının performansını kontrol eder.

CIM'de üretime konu olan malzemenin işleme istasyonları arasında ve tezgâhin kendi üstünde olmak üzere iki farklı malzeme transfer sistemleri mevcuttur. Tezgâhlar arasında malzeme nakleden asal transfer sistemleri, bilgisayar kontrollü ve birbirinden bağımsız çalışabilirler, geçici olarak malzemeyi depolayabilir ve

tezgânda kesici uç değişimi, bakımı gibi işlemlerin yapılabilmesine imkân tanırırlar.

Doğal olarak bu sistemler, malzeme akışını tezgâhin kendi üstünde gerçekleştiren ikincil sistemlerle uyumlu ve eşgüdümlü olarak çalışırlar. İkincil sistemler, birincil sistemlerin sahip oldukları özelliklerin yanı sıra, işlem istasyonunda parçayı yerleştirme ve gerekli orientasyonu sağlayabilme özelliklerine sahiptirler. Malzeme nakil sistemleri, değişik mekanizmalarla tahrik edilen arabalar, bantlı sistemler, robotlar, otomatik yönlendirilen araçlar (=AGV) gibi sistemler olabilirler.

Üretimde esnek bir yapıya sahip olan sistemler başlıca üç başlık altında toplanabilir. Bunlar:

- Özel Amaçlı Üretim Hatları (=SPM) : Bu sistemler genellikle bir ya da birkaç parçanın çok büyük hacimlerde üretimine yönelik olarak kurulmuş özel amaçlı üretim hatlarıdır.

- Esnek Üretim Sistemleri (=FMS) : FMS, merkezi kontrol sistemi ve ortak bir transfer hattı ile birbirlerine bağlanmış olan bir grup sayısal kontrollü tezgâhin oluşturduğu üretim hattıdır. Bu sistemler: Sayısal kontrollü tezgâhlar, transfer hatları, parça bağlama ve ayırma mekanizmaları, merkezi kontrol sisteminden oluşurlar. Değişik parça işleyebilme yetenekleri SPM'den fazla olmakla beraber ürettikleri miktar bakımından SPM'den daha düşük kapasitelere sahiptirler.

- Esnek Üretim Birimleri (=FMC) : FMC, parçanın tamamını işleme yeteneğine sahip ve belirli bir zamanda insansız işlem yapabilmek için yardımcı ekipmanlarla teçhiz edilmiş sayısal kontrollü tek bir tezgâhtan ibaret olan sistemlerdir. Bu sistemler

Sembol	Açıklaması	Anlamı
AI	Artificial Intelligence	Yapay Zekâ
AGV	Automated Guided Vehicle	Otomatik Yönlümlü Araç
CAD	Computer Aided Drafting	Bilgisayar Destekli Çizim
CAE	Computer Aided Engineering	Bilgisayar Destekli Mühendislik
CAM	Computer Aided Manufacturing	Bilgisayar Destekli Üretim
CAQC	Computer Aided Quality Control	Bilgisayar Destekli Kalite Kontrol
CIM	Computer Integrated Manufacturing	Bilgisayara Tümleşik Üretim
CNC	Computer Numerical Control	Bilgisayar Sayısal Kontrol
DNC	Direct Numerical Control	Doğrudan Sayısal Kontrol
ES	Expert System	Uzman Sistem
FMC	Flexible Manufacturing Cell	Esnek Üretim Hücresi
FMI	Flexible Manufacturing Island	Esnek Üretim Adası
FMS	Flexible Manufacturing System	Esnek Üretim Sistemi
MCM	Machine Condition Monitoring	Makine Şartları Gözlemi
SPM	Special Purpose Machine	Özel Amaçlı Makina

üretim hacimleri düşük ancak işleye-bildikleri parça çeşitliliği fazla olan sistemlerdir. Bazı hallerde, ortak transfer hattı ile senkronize çalışan birden fazla FMC bir araya getirilerek Esnek Üretim Adaları (=FMI) oluşturulabilir.

Bütün bunlardan sonra akla şu soru gelebilir: Bütün bu karmaşık yapılar ne tür fayda sağlayacaktır? CIM'in faydalarını kısaca sıralarsak, bunlar: Tezgâhtan faydalanma süresini artırır, insan el emeğini en aza indirir, daha az üretim hazırlık zamanı gerektirir, daha iyi ve kaliteli mal üretimini artırır, daha az envanter gerektirir, üretimde daha büyük esneklik sağlar.

CIM'de öngörülen ve idealde insansız üretim (=Unmanned Plant) diye tanımlanan seviyelere ulaşmak temel hedef olmakla birlikte henüz uzak bir ihtimaldir. Ancak insanın daha az fiziki müdahalesi ile daha büyük verimlilikler elde etmeye yönelik ve CIM'de kilometre taşları olabilecek çalışmalar mevcuttur.

Örneğin kalite kontrolde görsel olarak çalışan ve malzeme hatalarını, boyut kontrolünü, yüzey kalitesini denetleyen Bilgisayar destekli Kalite kontrol (=CAQC) sistemleri oldukça büyük mesafeler katetmiş durumdadır. Bakım onarımında beklenmeyen arızaları en aza indirmeye yönelik olarak tezgâhların denetlenmesini sağlamaya yönelik bakım metodları (=MCM) sistemleri üzerinde yoğun araştırma ve çabalar vardır. Bütün bunların ötesinde ve belki de CIM'in en hayati elemanı olarak yapay zeka (=AI) ya da Uzman Sistem (=ES) çalışmaları son yıllarda büyük yoğunluk kazanmıştır.

Bütün yazı boyunca üretimin değişik safhalarında bilgisayarın üretim çevriminde nasıl yer aldığı ve gelecekte bir işletme modelinde ve tamamını nasıl saracağını anlatmaya çalıştım. Bunca yoğun otomasyon sonucu insanoğlu üretimden elenip kenara mı atılacak? Ya da geleceğin dünyasında geniş insan yığınları işsiz ve amaçsız yığınlar mı olacak?

Kesinlikle hayır. Çünkü tüm bu daha iyi ve sağlıklı üretim insanları içindir. Otomasyon ve bilgisayar kullanımı, yalnızca insanoğlunun bilgi ve becerisinin daha değişik alanlarda değerlendirilmesini sağlayacaktır. Sonuçta, otomasyon insanoğlunu yenmeye değil, insana hizmet için geliyor.

ALMANYA ÇEVREYLE İLGİLİ ANLAŞMA İMZALADI ÇEVRE KORUMA İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR SÜRÜYOR ÖNCÜ : GÜNEŞ ENERJİSİYLE HİDROJEN

* "Magdeburg Anlaşması" yeni birleşen Almanya'nın uluslararası uzlaşmayla imzaladığı ilk anlaşma olup, Çekoslovakya hükümeti ile Avrupa'nın su yolları arasında en çok kirlenilen Elbe nehrinin temizlenmesi ile ilgilidir.

Elbe nehrinde yıkanmak yasaklanmış, yetişen balıkların ise yenmesi tehlikeli bulunmuştur. Çünkü, civa, kadmiyum, kurşun gibi ağır metallerin varlığı saptanmış olup, nehir kenarındaki Bitterfeld ve Leuna şehirlerinde bulunan kimyasal fabrikalardan atılan klorlanmış hidrokarbon gibi atıkların da kirlenmeye etkileri vardır. Umulmaktadır ki temizleme kampanyası Rhine (Ren) nehri için gösterilen çabaların olumlu sonucunun yıllar sonra görülmesindeki gibi başarılı olacaktır.

* Dünyanın ilk güneş enerjisiyle hidrojen üretim tesisi 90 yılı sonbaharında Almanya'da Bavyera'nın Neunberg kentinde kurulmuştur. 6.000 güneş pili modülünden oluşan tesis 3000 m2 alana kurulu olup, 70 ev için gerekli enerjiyi karşılayacak kapasitededir. Planlamalara göre yılda 54 000 m3 hidrojen üretilip, saflaştırılacak, sıkıştırılıp daha sonra elektrik enerjisi üretimi için depolanacaktır. Gelecekteki projelerde ise hidrojenin doğrudan ev ısıtmasında ve özel donatılmış otomobillerin çalışmasında kullanımı düşünülmektedir.

EGE ÜNİVERSİTESİ GÜNEŞ ENERJİSİ ENSTİTÜSÜ

1991-1992 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI BAHAR YARIYILI ŞUBAT - MART AYLARI SEMİNER PROGRAMI

21 Şubat 1992	Dr. Meltem DÜZBASTILAR TARİŞ Ar+Ge MÜDÜRÜ	TARİŞ Ar+Ge Faaliyetleri
28 Şubat 1992	Prof. Dr. İlçin ASLANBOĞA E.ü. Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarisi Bölümü	Yapı Yüzeylerinin Enerji Tasarrufu Amaçlı Bitkilendirilmesi
6 Mart 1992	Prof. Dr. İlater AKAT D.E.Ü. İdari Bil.Fak. İşletme Bölümü	Türkiye'de Sanayi Gelişimi ve Enerji 2,Bölüm
13 Mart 1992	Prof. Dr. A. Şemi AKSOY E.Ü.Güneş Enerjisi Ens.	Güneş Radyasyonu Ölçerlerin (RADYOMETRE) Kalibrasyonu
20 Mart 1992	Doç. Dr. Beno KURYEL E.Ü. Mühendislik Fak. Kimya Müh. Bölümü	Kimyasal Proseslerde Enerji Entegrasyonu
27 Mart 1992	Prof. Dr. Mithat YÜKSEL E.Ü. Mühendislik Fak. Kimya Müh. Bölümü	Bitümlü Şistlerin Piroliizi

Seminerler Ege Üniversitesi Güneş Enerjisi Enstitüsü Konferans Salonu'nda Cuma Günleri Saat: 10.15 - 12.00 arasında yapılacaktır. Ayrıntılı bilgi için Seminer Koordinatörü **Dr. Tamer KEÇECİOĞLU**'na başvurabilirsiniz. Tel: 18 60 25 - 18 60 28

ALIAĞA TERMİK SANTRALI İLE İLGİLİ BİLİRKİŞİ RAPORU GERÇEKLERİ YANSITMIYOR

ALIAĞA'NIN SON GÜNLERİ Mİ?

Aliağa'ya kurulması planlanan termik Santral ile ilgili "Bilirkişi Raporu" konuya duyarlı bir çok kişi ve kuruluşun tepkisine yol açtı. "Bilirkişi Raporu"nun yansıtmadığını savunan Aliağa Belediyesi'nin itirazları şu başlıklar altında toplanıyor:

1. GENELDE

1980'lerin sonlarına doğru yüksek teknoloji (elektronik sanayi) için serbest bölge ilan edilmiş olan Aliağa-Nemrut bölgesinde DPT tarafından bir İngiliz şirketine yaptırılan fizibilite etüdünde; yörenin mevcut demir-çelik tesisleri nedeniyle "çok kirli" havaya sahip olduğu, bu yüzden elektronik sanayiinin kurulmasına uygun olmadığı gerekçesiyle serbest bölgenin buraya değil de Gazimemur kurulmasına karar verilmişti. Bu belge DPT arşivinden istenilebilir.

Sözkonusu yer değişikliği kararının alınmasına neden olan elektrik ark ocaklı demir-çelik tesisleri halen bu bölgede arazi kullanım kalitesini düşürmüş olmaktan başka; son yıllarda "burası çok elektrik çekiyor, elektrik üretimi de burada yapılsın" argümanı da ortaya bu yüzden atılmıştır. Hatta zamanın üst düzey DPT yetkililerinden biri basında ve televizyonda "bu bölge zaten çok kirlenmiş durumda, elden çıkmış haldedir; yani temiz yerleri kirleteceğimize termik santrali buraya kurmaya karar verdik" yorumunu getirmişti. Bu yorum bu ülkenin yürürlükteki çevre politikaları, yasaları ve anayasası ile çelişiktir.

Aliağa yöresi bir sanayi sektörünün ve yönetimlerin umursamazlığı yüzünden üç kez cezalandırılmak durumuna getirilmiştir;

a) kirlenerek,

b) yüksek teknoloji getirecek serbest bölge ihdası sıfır kirlenme nedeni ile iptal edilerek,

c) zaten kirlidir gerekçesiyle ve elektriği çok kullanan bu sektörü besleyecek termik elektriği yine burada elde edip çevrenin biraz daha kirlenmesine yol açılarak.

Ayrıca kararlar alındığında bu bölge yasalara göre sanayi bölgesi değildir. Bölgenin içinde ve yakınında eskiden beri yer alan, tarım, rekreasyon, yerleşim alanları vardır. Umumi Hıfzıssıhha kanunu'na göre sanayi alanları çevresinde bu kabil arazi kullanımları ancak belli mesafeler korunarak söz konusu olabilir. Yani sanayi bölgesi seçiminde buna özen gösterildiğine dair kayıt yoktur.

2. BİLİRKİŞİ RAPORUNA İLİŞKİN

Raporun bütünü satır inceleğinde farklı düşüncelerde kişilerce yazıldığı izlenimi doğmaktadır.

a) Öncelikle ülkemizin hava ve deniz kirlenmesi bakımından çok incelenmiş, hatta aynı parametreleri etüd eden birden fazla çalışmanın yapıldığı gözlenen ender yörelerinden biri olan Aliağa-Nemrut havalesi için "yetersiz çevre etüdü yapılmış" denmesi yanlıştır. Bununla kastedilen "sürekli olarak kaydedilmek şartıyla hava kalitesi ölçümü yapılmamış" fikri ise, bu doğrudur, ama hatırd tutmak gerekir ki, Türkiye'de bu kabil ölçümlerin sistemli olarak yapıldığı bir tek yer vardır; o da Başkent Ankara'dır. Diğer hiç bir kent veya sanayi bölgemizde, bu raporun ve "Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği"nin öngördüğü zamansal ve coğrafi süreklilikte ölçüm yoktur.

İki ayrı üniversitenin (DEÜ ve ODTÜ) bir haftalık paralel çalışma ile

bulunan değerlerinin birbirlerine pek yakın olmaması her iki çalışmanın da reddi anlamına gelmez. Bu husus bilirkişilerin mesleki bilgi birikimlerini aşan hususlarda fikir yürütmelerine yol açmış görünmektedir. Zira bu husus kullanılan ölçüm yöntemleri, standardizasyon, hata hesapları, kullanılan kalibrasyon yöntemi ve frekansı gibi ölçme teknolojisi ile ilgili bilgileri gerektirmektedir.

Önemli olan sonuç 1a'daki yargıdır ki, bu yargı için iki farklı üniversite ölçme yapmasalardı bile, gerek raporda gerekse eklerde verilen ağaç ve bitki gelişim bozukluklarının yorumları; yörenin hangi ölçüde sürekli kirlenme riski altında olduğunu göstermiştir. Zaten DPT tarafından hazırlatılan ve Serbest Bölge'nin yerini değiştiren Aliağa serbest Bölge Fizibilite raporunda bu gibi ölçümler hiç yokken bile, yöre "havasız kirlidir" diye damga yemiştir.

b) Sonuç bölümünde (1 d) olarak verilen yorum daha önce rapor içerisinde verilen tablo 12'deki değerlerle uyumsuzdur. Zaten bu tablonun kendi içindeki "düşünceler" hanesinde yapılan değerlendirmelerde verilen standartlar ve ölçüm aralıkları ele alındığında hatalarla doludur. Örneğin, orto-fosfat fosforu için verilen ötrofikasyon sınırı, bölgede ölçülen bu parametrenin ölçüm aralığının ortasında kaldığı halde kirlenmeye neden olmaz yorumu yapılmıştır. Benzer şekilde civa, kurşun, çinko, nikel, bakır, arsenik parametrelerinin tümünde standartı aşan değerler ölçüldüğü halde bu husus sonuç (1 d)'de başka şekilde yorumlanmaya gayret gösterilmiştir.

Yine Tablo 12'de verilen değerler raporun arkasında referans verilen yayınlarla uyumsuzdur. Örneğin petrol hidrokarbonları konusunda yöre-

ALIAĞA BELEDİYE BAŞKANI HAKKI ÜLKÜ:

Danıştay'a yeni bir dava açmayı düşünüyoruz

Danıştay 10. Daire Başkanlığı'na sunulan Bilirkişi Raporu hakkındagörüşleriniz nelerdir?

Hakkı Ülkü: Raporda civa, kurşun, nikel, bakır gibi ağır metaller sınır değerleri aştığı halde yanlış değerlendirilerek hata yapılmıştır. Tablolarda verilen değerlerin birbirleriyle uyumsuzlukları dışında, değerlendirmelerde hatalar yapıldığı, çelişkili bilgiler verildiği görülmüştür.

Rapora itiraz edecek misiniz?

Hakkı Ülkü: Raporu teknik ve hukuki açıdan inceledik. bu konudaki itirazlarımızla birlikte yürütmeyi durdurmak için Danıştay'a yeni bir dava açmayı düşünüyoruz.

TMMOB'nin Raporu geçerli olmalıdır

Aliağa Termik santrali ve Serbest Bölge ile ilgili gelişmeleri kısaca anlatır mısınız?

Kemal Anadol: Termik santral ve serbest Bölge ile ilgili ilk kararnamede; İzmir Aliağa'da bir termik santral kurulması, bunun için saptanan serbest bölgede kamulaştırma yapılması, oluşturulacak % 70 Japon ve % 30 yerli sermayeli bir konsorsiyum tarafından bu serbest bölgenin kurulması ve işletilmesi, yapılacak termik santralin "yap-işlet-devret" modeline uygun kurulması, 2x500 MW gücünde olması, dışarıdan satın alınacak kömüre dayalı ve konsorsiyuma tanınan bir takım ayrıcalıkların yanında Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu hükümlerinin uygulanması öngörülmekteydi. Japonların % 70 hisse içindeki binde oranları bile düzenlenirken, yerli hisseye isabet eden % 30'un tamamının kime ait olduğu belirsizdi.

Kamuyunun gösterdiği tepki ve Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı alınmasından sonra siyasal iktidar tarafından bu kararname iptal edildi ve açılan dava kendiliğinden düştü. İkinci kararnamede ise yalnızca Serbest Bölge'den söz edilmekte ancak Termik Santralle ilgili bir madde bulunmamasına rağmen, Serbest Bölge oluşturulduktan sonra termik santralin yapımının planlandığı ANAP bakanlarının resmi beyanlarıyla ortaya çıkıyordu. Bu nedenle 2.kararnamenin iptali için ikinci kez dava açtım. Aliağa Belediye Başkanı Hakkı Ülkü'nün açtığı dava ile benim devam birleştirildi. Şu anda Danıştay'da devam eden dava budur.

Bu dava ile ilgili Danıştay 10. Daire Başkanlığı'na 1990/2919 Dosya no.su ile sunulan Bilirkişi Raporu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Kemal Anadol: Çıkarılan 2. Kararnamede, 1. Kararnamede bulunan konsorsiyumdan ve buna bağlı olarak bir Japon ortaklıktan sözedilemeyeceğine ve 2. Kararnameye göre termik santralin kurulup kurulmayacağı bilinmediğine göre Japonlardan alınan 1 milyon dolar ile ÇED hazırlanması anlamsızdır. Ayrıca ÇED hazırlama maliyetini Japonların finanse etmesi de bu raporun yansızlığına gölge düşürmektedir.

Sonuç olarak söylemek istediğiniz ve yapmayı düşündüğünüz nedir?

Kemal Anadol: Yukarıda belirttiğim konulara dayanarak, hazırlanan bilirkişi raporunun hukuksal olarak geçerli olamayacağı ve TMMOB'nin sunduğu raporun geçerli olması gerektiğini savunuyorum. Aliağa belediye Başkanlığı ile birlikte "Bilirkişi Raporu"na itiraz edeceğiz.

de zaman zaman petrol kirlenmesi problemi yokmuş izlenimi ortaya çıkarılmıştır. Sonuç (1 d) yöredeki deniz kirliliği ile ilgili hem daha önce verilen Tablo 12 ile hem de referans verilen bilimsel yayınlarla uyumsuzdur.

c) Sonuç bölümünde (1 a)'da bilirkişiler, bölgede faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarının baca gazı emisyonları ile ilgili olarak,

i. tesislerin su kirlenmesi emisyonları azaltıcı yönde hiç bir önlem almamışları,

ii. sağlıklı bir kirlenme potansiyeli tespiti yapılmadığı şeklinde iddialarda bulunmuşlardır.

Bu iddialar tamamen yanlıştır. Örneğin kendi türünde ülkenin en büyük tesisi olan Çukurova Demir-Çelik bir kaç yıldır milyarlarca malolan bir çekerocak sistemini arkocaklara ve potalar çevresinde kurmuştur. Daha önceden yapmış olduğu torba filtreli toz tutma sistemleri ile birleştirmede bu yatırım teknolojik olarak kabul edilebilir bir düzeydedir. Nitekim bu yatırımı sayesinde bu firmaya geçtiğimiz yaz aylarında Çevre Bakanlığı (o zamanlar Müsteşarlık) tarafından "Hava Kirlenmesinin Korunması Yönetmeliği" uyarınca emisyon

izni verilmiştir. Yürürlükteki mevzuata göre emisyon izni alabilmek için (Liste A'ya giren bu gibi tesisler) en az üç farklı kapasitede çalışırken belirledikleri baca gazı emisyon debilerini ve baca gazı bileşimlerini ve diğer bazı teknik bilgileri Valilik Makamına arzederler.

Nitekim bu havalide yalnız Çukurova değil hemen tüm işletmeler en az üçer ölçüm yaptırmış ve Valilik nezdinde emisyon izni başvurularını yapmışlardır. Söz konusu ölçüm parametreleri arasında raporda Tablo 15'te özetlenen kirlilik yüklerinden, karşısı soru işareti ile geçilen PM (yani toz miktarı) ile gösteren parametre da büyük ölçüde mevcuttur. Bu yükleri alıp, bu emisyonların yapıldığı yükseklikleri de hesaba katmak koşuluyla Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinde verilen dispersiyon modeli yardımıyla çevreye dağıttığımız takdirde, o günkü meteorolojik koşullara bağlı olarak Üniversitenin dış havada ölçümediği toz miktarları merite olarak doğrulanmaktadır. Bu durumda yörede sağlıklı bir kirlenme yükü tespiti yapılmamıştır demek haksızlıktır.

Esasen Tablo 15'in kendi varlığı bile sonuç (1 e) ile çelişmektedir. Aynı maddede söz edilen uzman

bilgisine dayanmayan tahminlerin neler olduğu rapordan anlaşılmakta ise de hiç değilse İzmir Valliliği'nde sayısal baca gazı emisyon verilerinin mevcut olduğu bilinmelidir.

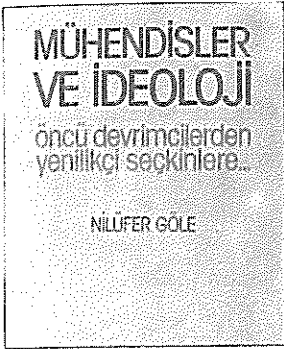
d) Sonuç 2'de ise dava ile doğrudan ilişkili görünmeyen farazi kimya, gıda vb. sanayiler buraya ileride yerleşirse meydana gelebilecek etkiler irdelenmiştir. Ancak üçüncü paragraftaki "termik Santral Etkisi" ile "Yöredeki havayı daha da kirlileteceği" ve "kritik değerlere ulaştıracağı" yargısı çok önemlidir.

Bilirkişi raporu boyunca gerek dış hava ölçümlerine dayalı istatistiksel değerlendirmeler; gerekse ağaç gelişimine bağlı yorumlar bölgede "kritik" seviyelerde hatta bazan daha da fazlahava kirlenmesinin zaten var olduğunu göstermektedir. Bu bakımdan kurulması düşünülen Termik Santral yörede kirlenmeyi daha da arttırmak suretiyle kritik değerlere ulaştırmayacaktır. Bu seviyenin fazlasıyla aşılmasına yol açmış olacaktır.

Nihai sonuç ve yargı olarak raporda bahsi geçen "endüstriyel kuruluşların (kısa ca termik santralin) ekolojik dengeyi daha da bozmamasından söz edilmektedir. Ekolojik denge kavramına sahip kişiler bu cümledeki kusuru hemen görecektir. Zira ekolojik denge sadece bir kez bozulur. Bu bozulma bir kez meydana geldikten sonraki ek kirlenme yükleri esasen bozulmuş denge üzerine "geri dönüşü imkânsız kılan" eklemeler olarak algılanırlar. Ancak cümlelerin ikinci kısmında sözü geçen "halen mevcut kuruluşların hepsinin üst düzeyli teknolojik tedbir almaya zorlanmaları gerektiği" görüşü doğrudur.

Sonuç bölümünün ve dolayısıyla raporun son cümlesi ise tamamen yanlıştır. Şimdiye kadar raporda işlenmemiş olan ana temalar, önerülen savlar ve yapılan yorumların hiçbirisi bu son cümlelerin getirdiği fikri doğrular mahiyette değildir. Bütün bu bilgilerin ışığında söylenecek en son cümle, "bu bölgede mevcut kirliliğin ıslahı için tedbir alınmalı, yöre esaslı bir çevresel denetime alındıktan sonra, elde edilecek iyileşmenin ve başarının derecesine bakarak: Aliağa'ya kurulması tasarlanan termik santralin getireceği ek çevresel yüklerin yeni baştan ele alınması sağlanmalıdır" şeklinde olsaydı, bilimsel bakımdan geçerli olurdu.

MÜHENDİSLER VE İDEOLOJİ

Öncü Devrimcilerden
Yenilikçi Seçkinlere
Nilüfer GÖLE
İletişim Yayınları
150 Sf.

ODTÜ'den mezun olduktan sonra doktora çalışmalarını Fransa'da sürdüren Nilüfer Göle, burada danha sonra çeşitli üniversitelerde öğretim üyeliği yaptı.

B.Ü. öğretim üyesi Nilüfer Göle'nin, gelişme sorunsalı, Batı toplumlarında ve Akdeniz'de kadın sorununu ve sosyal hareketler konusunda yoğunlaşmış çok sayıda makale ve çalışması yurtdışında yayımlanmıştır.

Yazarın bu çalışmasının genel amacı, Türkiye'de devlet ve toplum arasındaki değişen ilişkiyi, oluşmakta olan yeni sosyal ve kültürel çelişki ve gerginlikleri ortaya çıkarmak diye tanımlanabilir.

Doğallıkla, devlet ve toplum arasındaki ilişki deyince akla ilk gelen demokrasi sorunu, yani bu ilişkinin politik düzeye yansıma biçimi oluyor. İnceleme demokrasi sorununa devlet düzeyinde bakmıyor. Zaman zaman çöken demokrasi rejiminin kökünü devlet müdahalelerinde, devletin Osmanlı'dan bu yana otoriter diye tanımlanan niteliğinde aramıyor. Tam tersine demokrasinin oluşmasında ortaya çıkan sorunları toplum düzeyinde, toplumsal aktörlerin bilinci, ideolojileri, sosyal hareketleri içinde arıyor.

Tarihsel bir boyutu olmakla birlikte, çalışma esas olarak sosyolojik bir yaklaşımdan hareketle bugünkü sivil toplum ve sol ideoloji sorunsalında odaklaşıyor.

SU VE ATIKSU ANALİZLERİ

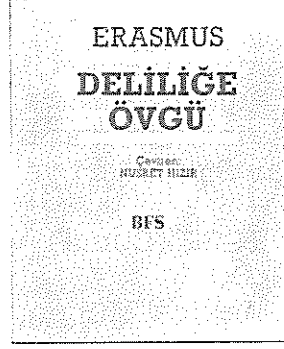
Prof. Dr. Füsün Şengül
Doç. Dr. Aysen Türkman

Çevre kirlenmesinin önemli bir bileşenini oluşturan su kirlenmesinin önlenmesi için gerekli tasarım çalışmaları, su ve atıksu analizlerinin gerektirmektedir. Kullanılmış suların alıcı ortamlara boşatılmadan önce ne kadar kirlilik içerdiğinin bilinmesi, alıcı ortam kalitesinde zamansal ve yerel değişimler, atıksu arıtma tesislerinin çalışma verimi, suların içmeye uygunluğunun belirlenmesi, sınıflandırılması, endüstri suyu hazırlama gibi faaliyetlerin yürütülmesi ancak laboratuvar çalışmalarıyla mümkün olabilmektedir.

Laboratuvar çalışmalarının sonucunda elde edilen değerlerin güvenilir ve tekrarlanabilir olması için standartlaşmış tekniklerin kullanılması zorunludur. Bu kitapta standartlaşmış ve uygulamada kolay metodlar gözönünde tutulmuştur. Ayrıca bazı parametreler için, uygulayacak laboratuvarların koşulları düşünülerek birden fazla metod verilmiş, her metodun avantaj ve dezavantajları belirtilmiştir.

1991 yılında basımı yapılan ve standartlaşmış su ve atıksu analiz yöntemlerinin tanıtıldığı kitapta, çevresel açıdan önemli 45 parametreye yer verilmiştir.

İsteme adresi:
D.E.Ü. Müh. Mim. Fak.
Çevre Müh. Bölümü
Bornova/İZMİR

DELİLİĞE ÖVGÜ

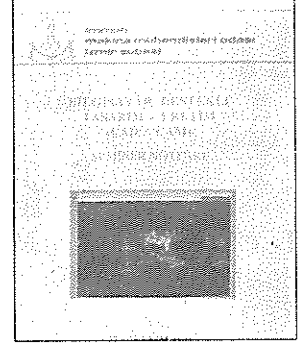
Yazan: Erasmus
Çeviren : Nusret Hızır

Deliliğe Övgü, hümanizmin en büyük temsilcilerinden Erasmus'un (1469 - 1536) güncelliğini zamanımıza değin koruyabilmiş olan başyapıttır.

Gülmece türündeki yapıta egemen olan iki temel görüş vardır: Bunlardan birine göre gerçek bilgelik, delilliktir. Öteki görüşe göre ise kendini bilge sanmak, gerçek delilliktir. Gülmece, bu çerçevede içerisinde gelişir ve söz, kendini övmesi için Delilik'e bırakılır.

Yaşamın tüm dönemlerinde ve konularında, çocuklukta, yaşlılıkta, aşıkta, evlilikte ve dostlukta, savaşta ve barışta deliliğin insanlara nasıl egemen olduğu ve onları nasıl mutlu kıldığı gösterilir. Madalyonun öteki yüzü, yani kendini olmadığının halde bilge sanmanın kötülükleri de sergiledikten sonra şu soruyu ortaya atar Erasmus: "İnsanoğlunun tüm zincirlerinden kurtulmasını ve salt özgürlüğe kavuşmasını sağlayan konum delilik değil midir?"

Deliliği konuşurma kisesi altında Erasmus, çağının kilisesine ve o kilisenin mensuplarına en acımasız eleştirileri yöneltilir. Bu niteliğiyle "Deliliğe Övgü", çağlar boyunca bağınazlığa karşı kaleme alınmış en yetkin düzeydeki başyapıttardan biri olmuştur. Yapıtın yazılışını izleyen sonraki yüzyıllarda haklı olarak düşünce düzeyindeki bağınazlığın her türlü yönüne yönelen bir eleştiri diye yorumlanması belki de bugüne kalıcılığının baş nedenidir.

BİLGİSAYAR DESTEKLİ TASARIM ÜRETİM (CAD/CAM) SEMİNER NOTLARI

MMO İzmir Şube Yayını

Çağımızda bilginin, üretim sürecinde en önemli girdi olabilme niteliği kazanmasıyla birlikte, günümüzün pazar koşullarında bilgiye ulaşma ve onu üretime aktarma hızı giderek daha fazla önem kazanmıştır. Bu nedenle, gelişen bilgisayara dayalı tekniklerle birlikte, üretimin tasarımından çıktı aşamasına kadar, yazılım endüstrisi her alanda olduğu gibi mühendislik alanında da hızla gelişmektedir.

Tasarımda ve üretimde hız, kalite, etkinlik, esneklik sağlayan CAD/CAM amaçlı yazılım ve donanımlar gelişirken, mühendislik uygulamaları nitelik değiştirmektedir.

Odamız, endüstride çalışan üyelerimizi her alanda yeni gelişen tekniklerle buluşturmayı görev saymaktadır. Bu amaçla, ülke düzeyinde başlatılan CAD/CAM Seminer etkinliklerinden biri de Şubemiz tarafından 22 - 25 Ekim 1991 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Seminer'e ODTÜ CAD/CAM Merkezi Direktörü Prof. Dr. Bilgin Kaftanoğlu ile öğretim üyeleri Doç. Dr. Mustafa İlhan Gökler, Doç. Dr. Tuna Balkan ve Doç. Dr. Sahir Arkan, CAD/CAM konularında; BYM Bilgisayar A.Ş.'den seminere katılan Dr. İ. Mehmet Yeğinmen de bilgisayara bütünleşik üretim (CIM) konusunda bilgi verdiler.

BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

- Konu : **Bilgisayar yazılımları ile teklif ve hakediş raporlarının hazırlanması**
- Yönetici : Ahmet Avinal (Avinal Bilgi Bankası, Bilgisayar Sistemleri ve İnşaat Müteah.)
- Tarih : 13 Mart 1992 (Cuma)
- Saat : 19.00-21.00
- Yer : TMMOB Makina Mühendisleri Odası Eğitim Merkezi (Alsancak Garı karşısı, İş Bankası üstü Kat: 3-4)
- Açıklama : Bilgisayar destekli olarak hakediş programı ile tüm resmi kuruluşların istediğiniz yıla ait birim fiyatları, raifler, analizler, teklif, keşif ve eskalasyonlu hakedişleri en kısa zamanda hazırlamanızı sağlayan program.

KATILIM ÜCRETSİZDİR

DUYURU

Bilindiği üzere şubemizde bilirkişilik, periyodik kontrol, ekspertizlik, kalite ve yeterlik belgesi hazırlama hizmetleri, görevlendirilen üyelerimiz tarafından gerçekleştirilmektedir.

Yeni dönemde anılan hizmetleri daha geniş bir üye katılımı ile gerçekleştirmeyi hedeflemekteyiz.

Bu amaç doğrultusunda, bültenimiz eki'nde sizlere sunduğumuz "**Uzmanlık Durumu Bilgi Formu**"nu doldurarak, **30 Mart 1992** tarihine kadar Şubemize, il, ilçe veya işyeri temsilciliklerimize ulaştırmanızı rica ederiz.

TIYATRO ARENA

PALYAÇO - KUKLA

gösterisi

7 MART 1992 / Saat: 11.00

MMO İzmir Şubesi Eğitim Merkezi (Alsancak Garı karşısı)

Üyelerimizin 3-7 yaş grubu çocuklarına yöneliktir.

İZMİR'DE ŞUBAT-MART GÜNÇESİ

FİLM:

Sürü, Türkiye, 1978 yapımı
Yönetmen: Zeki ÖKTEM
Oynayanlar: Tarık AKAN, Melike Demirağ, Tuncel Kurtiz, Yaman Okay
Yeni Şehir Sanat Merkezi

Artık Çok Geç Balthazar

Fransa, 1986 yapımı
Yönetmen: Philippe Lopes Curval
Oynayanlar: A. Latarjet, D. Craye, M. Lenoir, S. Kalfa
27 Şubat 1992, 18.45-20.45
Fransız Kültür Merkezi/ 63 61 42

TIYATRO:

Nathan Der Weise (Deutsches Theater Berlin tarafından yapılan stüdyo çekimi)
26 Şubat 1992, 17.00
Alman Kültür Merkezi

ÇOCUK OYUNLARI

Küçük Mozart

Yazan: Jacop Lorey
Her Pazar 11.00'de
Devlet Tiyatrosu Konak Sahnesi

Küçük Nasrettin

Yazan: Serpil Akıllıoğlu
Her Pazar 11.00'de
Devlet Tiyatrosu Karşıyaka Sahnesi

Keloğlan'ın Becerikli Eşeği

Yazan Tahsin Melan
Her Pazar 11.00'de
Türk-Amerikan Derneği Tiyatrosu

SÖYLEŞİLER / PANELLER:

Bir Kitap Bir Yazar

Yazar: Eftal Sevinçli
Kitap: Namık kemal ve Tiyatro
1 Mart 1992 / 14.00 / Karşıyaka Belediyesi Nikâh Sarayı

Saygı Günü:

Katılım: Atilla İLHAN
13 mart 1992 / 20.00 / Karşıyaka Belediyesi Nikâh Sarayı

KADIN PANELİ

Düzenleyen: Konak Belediyesi
6 Mart 1992 / 11.00 / Konak belediyesi Gültepe Salonu

REKLAMDA KADIN PANELİ

Düzenleyen: Konak Belediyesi
7 Mart 1992 / İsmet İnönü Sanat Merkezi

B O S E R

Makina Tesisat San. ve Tic. Ltd. Şti.

SOSYAL ve ENDÜSTRİ TESİSLERİ İÇİN

KLİMA SOĞUTMA ISITMA
NEMLENDİRME KURUTMA HAVALANDIRMA
ARITMA GÜNEŞ ENERJİSİ
OTOMATİK KONTROL

PROJELENDİRME - TAAHHÜT - İMALAT - MALZEME SATIŞI

İMALATLARIMIZ:

- SOĞUK SU ÜRETİCİLERİ (CHİLLER GRUBU)
- SU SOĞUTMA KULELERİ
- KLİMA SANTRALLARI
- PAKET VE SPLIT KLİMA CİHAZLARI
- PROSES SOĞUTMA ÜNİTELERİ
- ISI DEĞİŞTİRİCİLERİ

SATIŞLARIMIZ:

SANYO SPLIT KLİMA CİHAZLARI
POLYMUTAN (SARI BORU) TEMİZ SU BORULARI

BATI İŞ MERKEZİ GAZİLER CAD. NO: 367/8 35110 YENİŞEHİR - İZMİR
Tel: (51) 58 34 96 - 58 62 96 FAX: (51) 58 48 55